

GRÖNSTRUKTUR I MÖLNDALSÅNS DALGÅNG

DELRAPPORT INOM GÖTEBORGS OCH MÖLNDALS GEMENSAMMA
FÖRDJUPADE ÖVERSIKTSPLAN (FÖP) FÖR MÖLNDALSÅNS DALGÅNG

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehållsförteckning	2
Rapportens uppbyggnad	3
Syfte	3
Befintlig situation - Översikt	4
Befintlig situation - Karaktärer längs ån	6
Koncept	8
Vision	10
Tvärsnittkopplingar	12
Gröna kopplingar - Landskapssektioner	14
Åpromenadens karaktärer	16
Principsektioner	18
Lekplatser längs ån	20
Belysning	21
Broar	22
Översvämningsskydd/vattenhantering	24
Material	25
Skyltning/information	26
Lösningar för biologisk mångfald	28
Förslaget	30
Åpromenaden - En sekvens av parker	36
Evenemangsstråket	38
Liseberg	38
Bryggeripromenaden	39
Almedals fabrikspark	40
Tändstickspromenaden / Grafiska vägen	42
Kanalpromenaden	44
Ruderatparken	46
Norra Ägatans promenad	49
Norra Strandstråket	50
Sjukhusparken	52
Södra strandstråket / Stadshuspromenaden	53
Vattenparken	54
Bäverparken	56

RAPPORTENS UPPBYGGNAD

Denna rapport är uppdelad i två huvuddelar.

DEL 1 beskriver övergripande koncept och generella tankegångar kring olika aspekter.

DEL 2 innehåller mer platsspecifik och konkret beskrivning av föreslagna åtgärder och målbilder. Dels i form av kartor där både promenadstråk längs ån och andra kopplingar tvärs över Mölndalsåns dalgång översiktligt redovisas i plan. Dels i form av ett antal delområden längs Mölndalsån där förslag på framtida utveckling redovisas i text, bilder och sektioner.

SYFTE

Denna rapport är framtagen av Mareld landskapsarkitekter AB på uppdrag av och i samarbete med Göteborgs stad och Mölndals stad. Avsikten har varit att skapa förutsättningar för en gemensam syn på hur grönsstrukturen i Mölndalsåns dalgång ska utvecklas under de kommande åren. Fokus har legat på att ta fram idéer hur man kan knyta samman dalgången med gröna promenader och parkstråk, främst längs Mölndalsån. Rapporten avses utgöra ett av underlagen till den

fördjupade översiktsplan för Mölndalsåns dalgång som Göteborgs stad och Mölndals stad gemensamt tar fram. Arbetet är utfört under hösten 2014.

Tidsperspektiv/realisering

Då planarbete och framtida exploatering i området kommer ske under lång tid, i flera etapper och involvera en rad olika arbetsgrupper, är det svårt att ange någon klar tidsplan för de i rapporten föreslagna åtgärderna. Vissa åtgärder eller områden kan genomföras på kortare sikt medan andra tar lite längre tid innan de kan realiseras. Målsättningen bör vara att ett sammanhängande grönt promenadstråk längs Mölndalsån till största delen ska genomföras inom en tio-tolvårsperiod. Tillfälliga lösningar kommer att behövas för att de delar som genomförs först ska kunna användas på ett bra sätt innan hela sträckan är färdig. Eftersom ett etappvis genomförande kommer bli nödvändigt blir det också viktigt att man under processen både tar vara på de möjligheter som finns och de som uppstår i framtiden för att bit för bit kunna genomföra de bärande idéerna i de förslag som skissats fram.

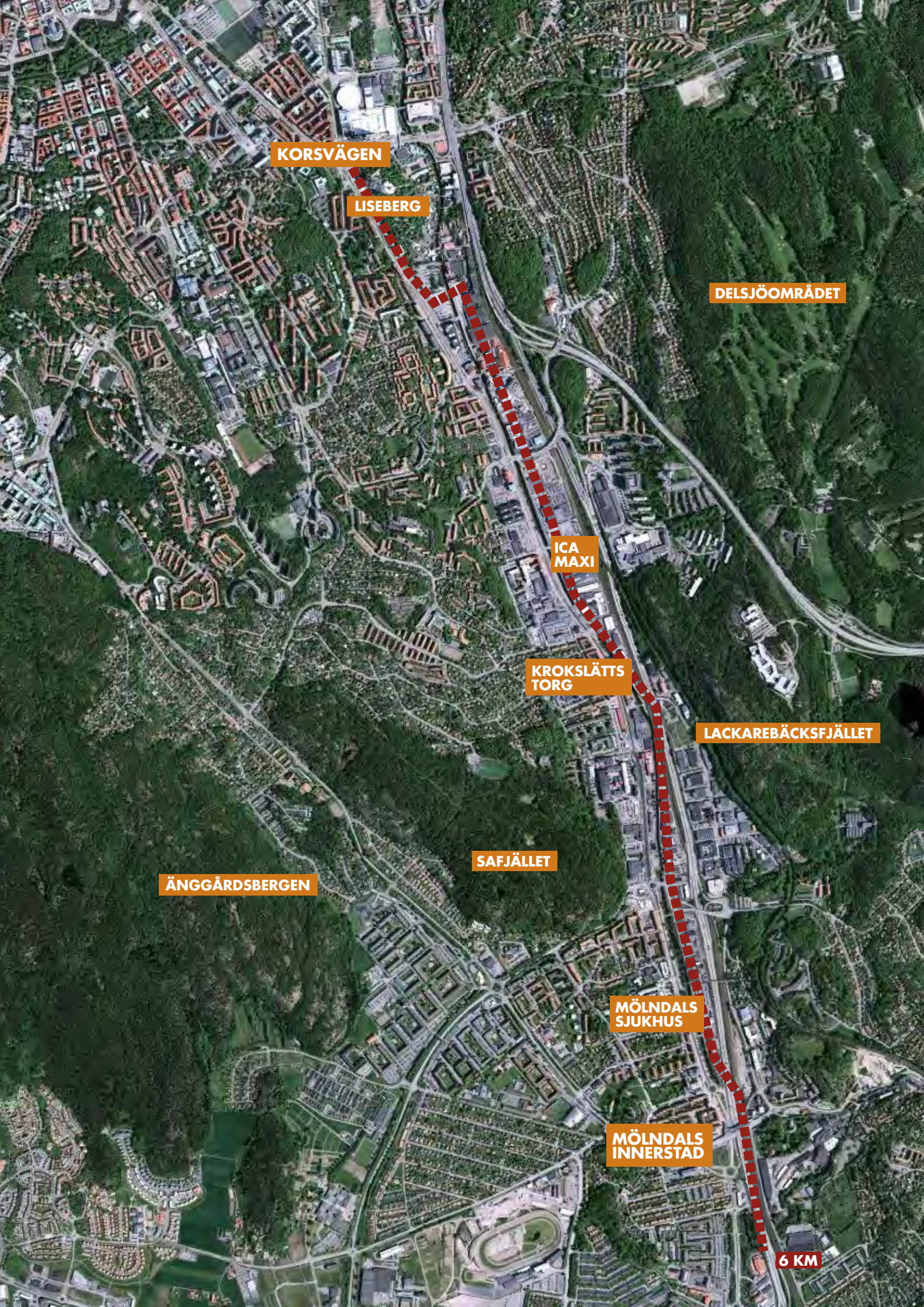

BEFINTLIG SITUATION - ÖVERSIKT

Det planerade stråket längs Mölndalsån sträcker sig från Korsvägen i Göteborg och vidare förbi Mölndals innerstad. Denna sträcka mäter cirka sex kilometer.

Mölndalsåns dalgång ligger mellan två attraktiva stora naturområden - Anggårdsbergen och Delsjöområdet. Dessa områden är idag relativt svårtillgängliga från dalgången både på grund av dramatiska höjdskillnader och andra barriärer i form av trafikerade vägar och byggnader. Dalgången har ur ett historiskt perspektiv varit en viktig kommunikationsled. Det är den fortfarande.

Själva dalgången är smal och flack. I dalens mitt finns det idag få gröna ytor. Mölndalsån har en stor potential för att i framtiden kunna knyta samman den omkringliggande grönskan. Idag är Mölndalsån relativt gömd i stadsbilden och det är få ställen där allmänheten bjuds in till stränderna/åkanten. Trots sitt urbana läge är ån rik på arter och fungerar som en grön koppling i nord-sydlig riktning.

KORSVÄGEN

LISEBERG

DELSJÖOMRÅDET

ICA
MAXI

KROKSLÄTTS
TORG

LACKAREBÄCKSFJÄLLET

SAFJÄLLET

ÄNGGÅRDSBERGEN

MÖLNDALS
SJUKHUS

MÖLNDALS
INNERSTAD

6 KM

BEFINTLIG SITUATION - KARAKTÄRER LÄNGS ÅN

Årummet längs med **Nellickevägen** är relativt smalt och omgärdas av trafik och parkering.

Lyckholms bryggeri är en av flera kulturhistoriskt intressanta byggnader längs åpromenaden.

Almedals fabriker är en spännande miljö med renoverade gamla fabriksbyggnader.

Årummet vid **Almedals fabriker** har en mänsklig skala och stor potential att bli en trevlig framtida parkmiljö.

Vid **Mektagonen** är åkanten relativt smal men frodig och grönskande.

Vid **Grafiska vägen (vid ÅF-huset)** är vägen onödigt bred (>10 m) och det bör gå att ta en del av asfaltytorna i anspråk för grönska och ett nytt gångstråk längs med ån.

Vid **Wezäta** och **Göteborgsvägen** blir åkanten hård och av mer urban karaktär.

Vid **Flöjelbergsgatan** och **Hedin bil** består båda sidorna av ån av murar vilket ger ån en kanalliknande karaktär.

Längre söderut längs **Flöjelbergsgatan** blir åkanten mer grön och naturlig. Bron över motorvägen skapar en undermiljö som idag bl a används till parkering.

Mellan **Flöjelbergsgatan** och **Norra Ågatan** finns ett område med ruderatmark som kan bli en annorlunda park med fokus på ekologi.

På **Norra Ågatan** är åkanten smal och det finns i dagsläget ingen tydlig plats för fotgängare.

Längs **Norra Ågatan** finns olika typer av översvämningsskydd som bör integreras i den nya designen av åpromenaden.

Utefter Ågatan mellan **Lackarebäcksmotet** och **Gunnebogatan** dominerar trafikmiljön. En skyddad gångpassage saknas idag men bör kunna ordnas närmare än.

Längre söderut på **Ågatan** breddar årummet upp sig och de gröna stränderna med upp vuxna träd ger ett parkliknande intryck.

Delar av **Ågatan** är idag en bred industrigata som kan smalnats av till förmån för gångstråk och grönska längs ån.

Området mitt emot **Mölnåls Stadshus** har en bredare remsa med grönska och en rejäl slänt ner mot ån. Här finns även flera stora fina träd.

Vid **Mölnåls centrum** är Mölnålsån kulverterad men skulle i framtiden kunna synliggöras igen i en ny park nära centrum.

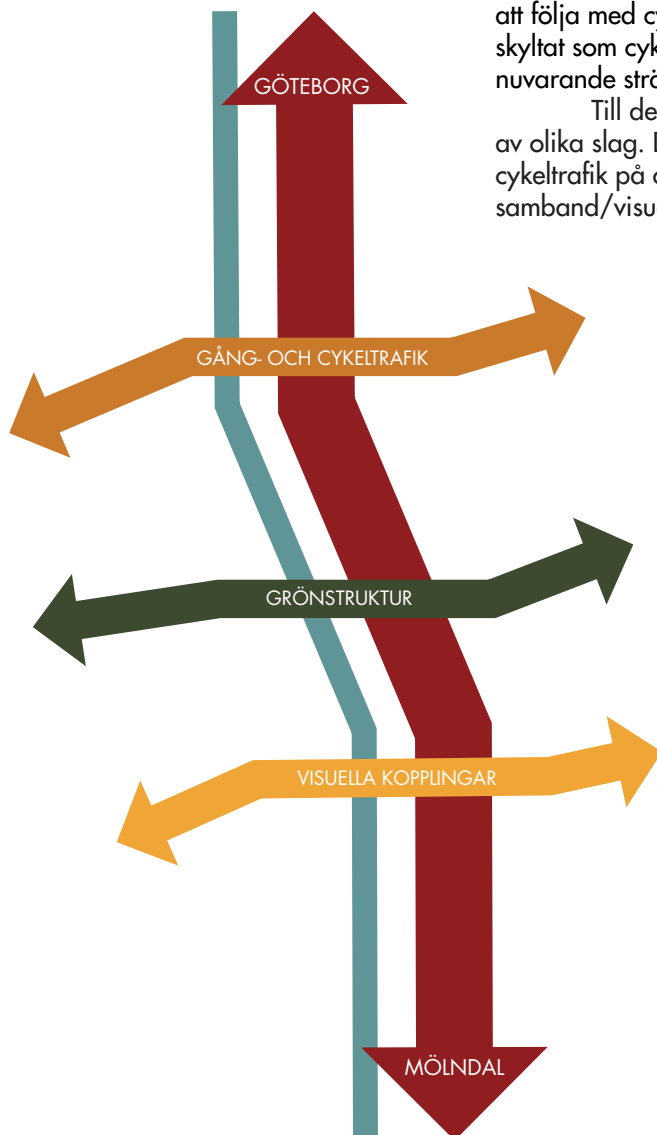
Vid **G:a Kungsbackavägen** kommer ån fram i ljuset igen. Här omges ån till största delen av grönytor med en öppen parkkaraktär.

KONCEPT

Grundtanke

Från Liseberg i Göteborg till Mölndals innerstad skapas ett nytt attraktivt, händelserikt och sammanhängande promenadstråk på östra sidan längs med Mölndalsån. Fotgängarfart prioriteras här. Stråket kan även vara möjligt att följa med cykel men är ej avsett för snabb cykling och är inte heller skyltat som cykelbana. Snabbare cykeltrafik prioriteras på cykelbanan med nuvarande sträckning väster om ån, längs Mölndalsvägen/Göteborgsvägen.

Till det nord-sydliga stråket längs ån kopplas ett antal tvärkopplingar av olika slag. Det handlar dels om fysisk framkomlighet för gång- och cykeltrafik på olika sätt, dels om ekologiska kopplingar och visuella samband/visuell tydlighet för att synliggöra Mölndalsån.

Fysiska gång- och cykelstråk

Nya förbindelser till och över ån gör stråket tillgängligt och mer lättåtkomligt för människor som rör sig i området.

Gröna kopplingar

Gröna kopplingar hjälper till att föra samman de stora naturområdena i närheten mot Mölndalsån, på detta vis kan Mölndalsåns grönska spridas ut i närområdena. Detta hjälper både till att förbättra och skapa spridningskorridorer, nya habitat för djur och insekter och samtidigt synliggöra Mölndalsån och genom grönska bjuda in till årummet.

Visuella kopplingar

Stråket och Mölndalsån kan tydliggöras och framhävas genom att skapa kopplingar i form av att lägga till vegetation och byggda element men även genom att öppna upp och ta bort vissa element. Visuella kopplingar handlar inte bara om att synliggöra Mölndalsån utan även att binda samman grönskan på olika sidor om Mölndalsån, ex. Safjället och Lackarebäcksfjället och på detta sätt skapa en tydligare helhet.

I konceptet ingår att bryta upp trafikytorna kring ån med olika sorters vegetation så att helhetsintrycket av årummet blir sammanhållet och grönt. Det gröna bör öka i omfattning och kvalitet så att det blir tillräckligt mycket grönska för att det visuellt ska kunna läsas samman till en helhet och upplevas som en parkmiljö. Träden längs Mölndalsån är viktiga eftersom de synliggör ån på håll. För att utöka området som "hör till" eller leder till ån och promenaden bör ett antal tvärstråk göras visuellt grönare. Detta är en grundprincip för att skapa gröna och inbjudande rum längs Mölndalsån.

Illustration som schematiskt visar Mölndalsåns nya promenadstråk och de olika typer av tvärkopplingar som binder samman miljöerna kring ån.

Schematisk illustration som i plan beskriver hur vegetation kan skapa en grönare åpromenad.

VISION

Från att under lång tid ha dominerats av diverse industriområden står Mölndalsåns dalgång nu inför en omvandling till att bli en grön blandstad med kontor och bostäder med ett attraktivt läge mellan Göteborgs och Mölndals innerstäder. Detta ställer krav på att hela miljön uppgraderas för att uppnå en god bostadsmiljö och en levande, trevlig stadsmiljö i mänsklig skala.

Centralt i dalgången rinner Mölndalsån, en resurs som skulle kunna nyttjas mer än vad den gör idag och ses som en stor tillgång och en naturlig del av en framtida grönare stad.

Idag verkar tung trafik, järnväg och byggnader som en barriär mellan ån och den omkringliggande grönskan. Genom att skapa nya kopplingar över ån och dalgången kan barriärverkan minskas. Sammanhängande naturområden och parker kan bilda en helhetsupplevelse och bidra till en grönare stadsmiljö med Mölndalsån i fokus.

Vattnet utgör det sammanhållande elementet i det nya promenadstråket som följer ån. Vatten och stränder möjliggör inte bara en attraktiv parkmiljö utan har också ett stort ekologiskt värde som bör tas tillvara och utvecklas. Åkanter erbjuder möjligheter för varierande livsmiljöer för flera olika djur och insektsarter.

Nytt promenadstråk

Ett nytt sammanhängande promenadstråk längs med ån (markerat med mörkrött på kartan intill) blir ryggraden i dalgångens kommande grönstruktur och stärks upp med lokala parker och nya gröna förbindelser (grön streckad pil), både helt nya (streckad orange pil) och förstärkta i tvärstråk som finns idag (orange pil). Det nya promenadstråket får en sammanhållen gestaltning där Mölndalsåns olika karaktärer förstärks och på så vis förändras även den omgivande miljön. Nytt växtmaterial inspireras från inhemska arter som naturligt växer kring Mölndalsån idag och som är vanliga vid naturliga åkanter i Göteborgsregionen.

Tvärkopplingar

Nya tvärstråk blir viktiga förbindelser och tillgängliggör Mölndalsån för närboende och människor som rör sig i området. Tvärstråken möjliggörs av nya broar eller förbättrade befintliga broar som kopplar till gång- och cykelstråk. Tvärstråken skapar möjlighet att röra sig mellan den västra och östra sidan av dalgången och överbryggar de nuvarande barriärerna så som motorväg, järnväg, bebyggelse, inhägnade områden, Mölndalsån, Mölndalsvägen/Göteborgsvägen och andra trafikerade vägar. De fysiska tvärförbindelserna för gång- och cykeltrafik skall vara trygga, tillgängliga och gröna stråk.

Foto från Mölndalsån i söder om Mölndals innerstad.

KORSVÄGEN

LISEBERG

LYCKHOLMS

ALMEDALS
FABRIKERGRAFISKA
VÄGENICA MAXI /
WEZATA

HEDINS

LACKAREBÄCKSFJÄLLET

KROKSLÄTTS
TORG

FLOJELBERGSVÄGEN

KROKSLÄTTS
FABRIKER

SAFJÄLLET

NORRA
ÅGATAN

LACKAREBÄCKSMOTET

MÖLNDALS
SJUKHUS

ÅGATAN

STADSHUSET

MÖLNDALS
INNERSTAD

KVARNBYN

FORSÅKER

G.A. KUNGSBACKAVÄGEN

Promenadstråket

Bef. tvärkopplingar/GC

Nya tvärkopplingar/GC

Nya tvärkopplingar/Grönstruktur

Naturområde

Urbant grönområde

Ruderatmark

TVÄRKOPPLINGAR

Till det nord-sydliga promenadstråket kopplas en rad olika tvärstråk. Dessa leder både ner till ån och över den. Det skall vara möjligt för människor som bor och rör sig i området att på ett enkelt sätt ta sig till ån. Vilket betyder att det ska gå smidigt att ta sig över barriärer i form av trafik, motorväg, järnväg, bebyggelse och inhägnade områden. De nya tvärkopplingarna består av fysiska stråk i form av gång- och cykelbanor, ekologiska kopplingar som exempelvis spridningskorridorer för djur och insekter, men även av visuella kopplingar som hjälper till med orientering och även skapar en trevlig vistelsemiljö.

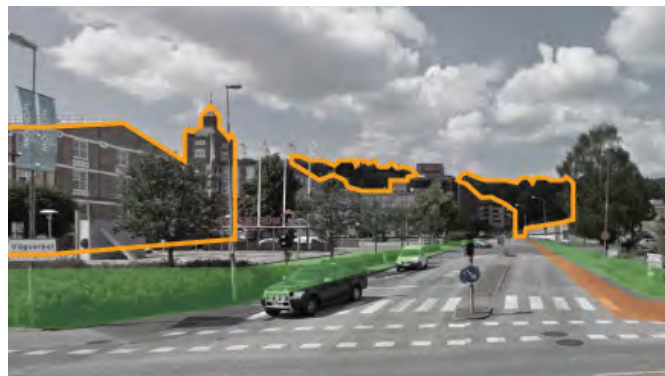
Grön bonus

Grönska är ett effektivt sätt att förstärka tvärkopplingarna. Dels ur ett visuellt och upplevelsemässigt perspektiv, men även ur ett ekologiskt perspektiv. Urban grönska av hög kvalitet ger flerdagiga effekter för biologisk mångfald, vatten- och klimatreglering, ökad folkhälsa och livskvalitet. Genom grönska kan även bättre mikroklimat skapas.

I den hållbara staden är ekosystemtjänster en nyckeltillgång som står för en mångfald av värden: miljömässiga, ekonomiska, sociala, kulturella. Mölndalsån utgör en stor kvalitet som kan förbättra dessa på flera

plan. En annan viktig roll för ekosystemtjänster är att dämpa förväntade klimatförändringar med ökade skyfall, översvämningar och värmeböljor.

Nedan visas exempel på hur grönska kan integreras i den byggda miljön och på så vis koppla samman omkringliggande grönska och samtidigt göra vägen mot Mölndalsån mer attraktiv och intressant.

Illustrationen visar hur tvärstråk förstärks med grönska som visuellt och ekologiskt kopplar Safjället mot Mölndalsån. Siktlinjer mot intressanta byggnader lämnas fria.

Krokslättis parkgata kan få integrerad grönska...

...genom att förträdgårdar anläggs.

Framnäsgatan kan bli grön och samtidigt ta hand om dagvattnet...

...genom att regnträdgårdar anläggs i gatan.

Varbergsgatan kan bli grön och skapa visuella kopplingar

...med gatuträd!

Gaturummet vid Övre Buråsliden kan upplevas grönt...

...via gröna väggar!

På Norra Ågatan kan man skärma av mot parkeringen...

...med häckar som skapar en grön inramning.

GRÖNA KOPPLINGAR - LANDSKAPSSEKTIONER

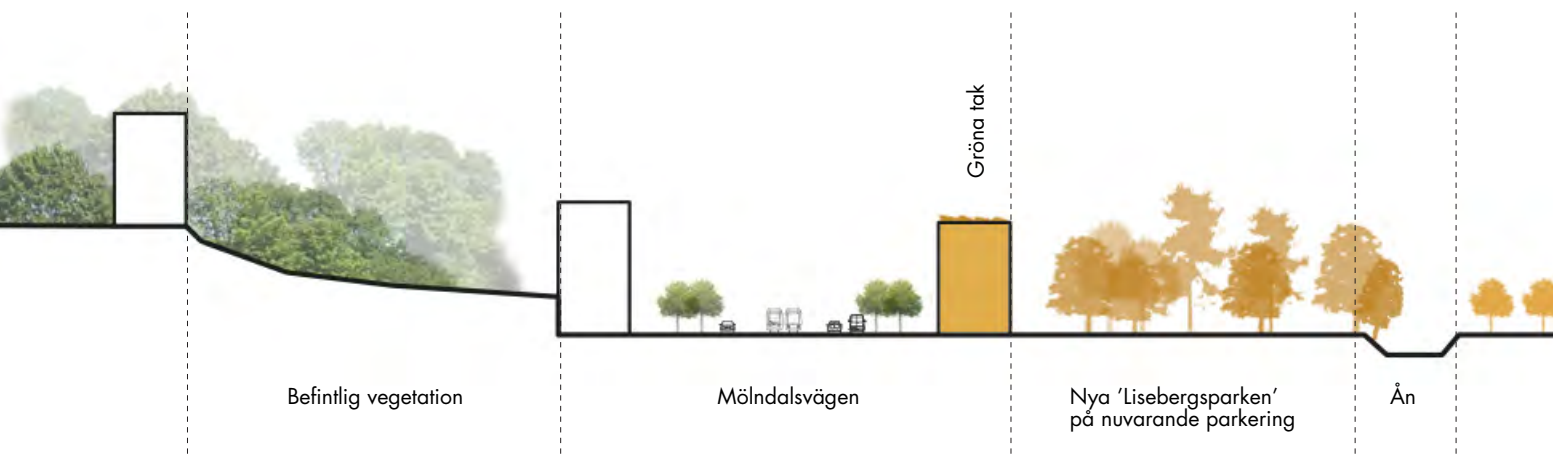
Vad?

Nedan visas tre olika sektioner på hur situationer över Mölndalsån ser ut idag och hur man genom gröna tillägg (markerat med gult) kan koppla samman grönskan från närliggande naturområden.

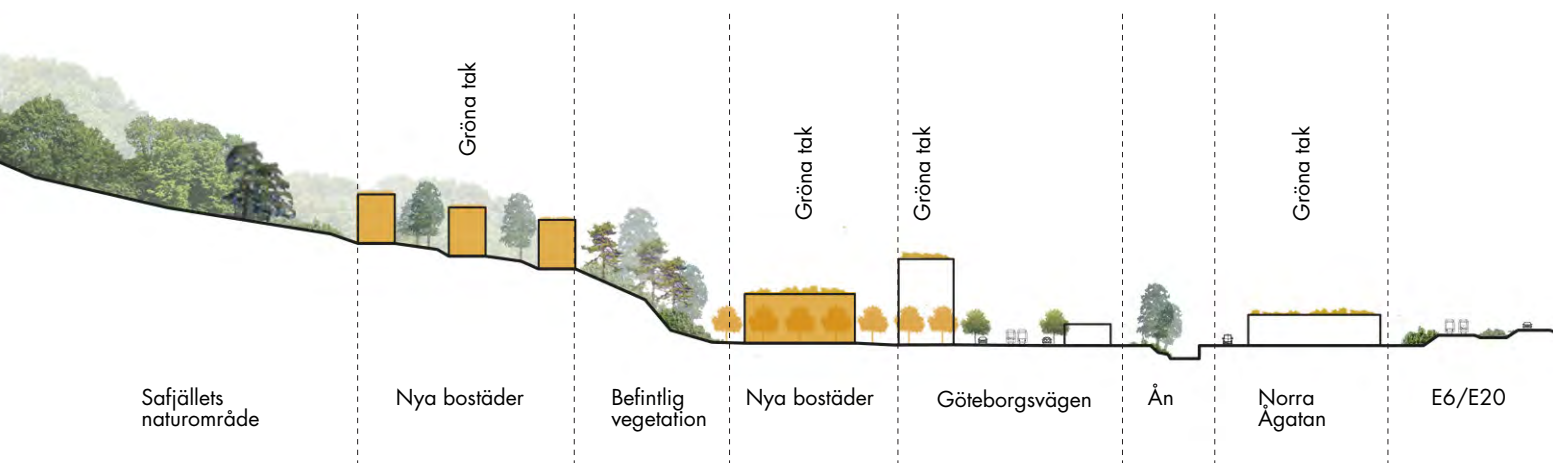
Vision.

Nya gröna kopplingar över Mölndalsån binder samman de omkringliggande naturområdena på båda sidorna av dalen och skapar samtidigt en levande, grönare miljö i och kring årumsområdet.

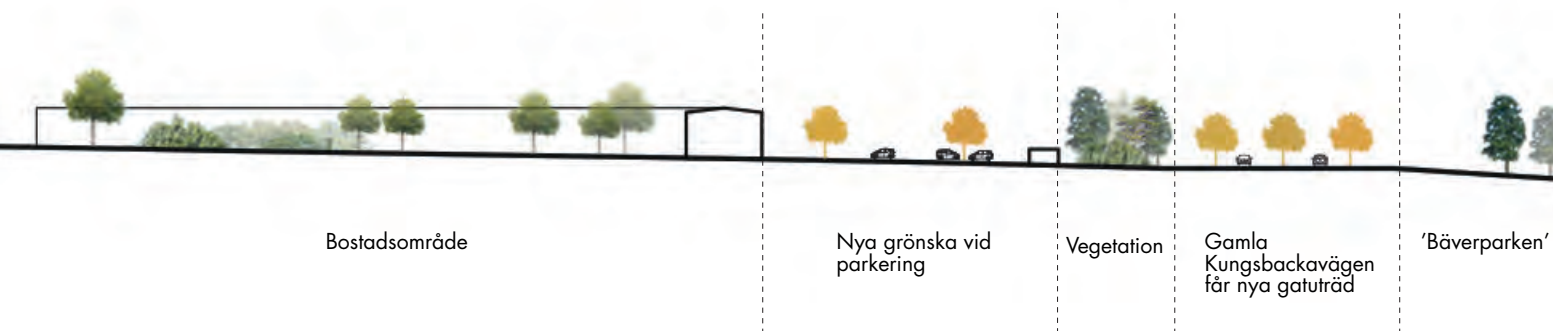
JOHANNEBERG - SKÅR (1:700)

SAFJÄLLET - LACKAREBÄCK (1:2500)

GLADIOLUSGATAN - PRIVATVÄGEN (1:700)

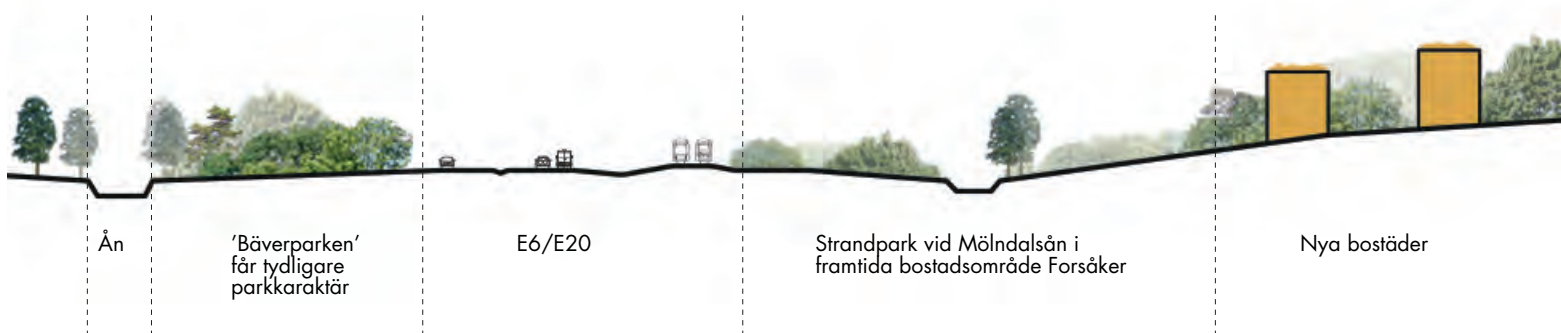
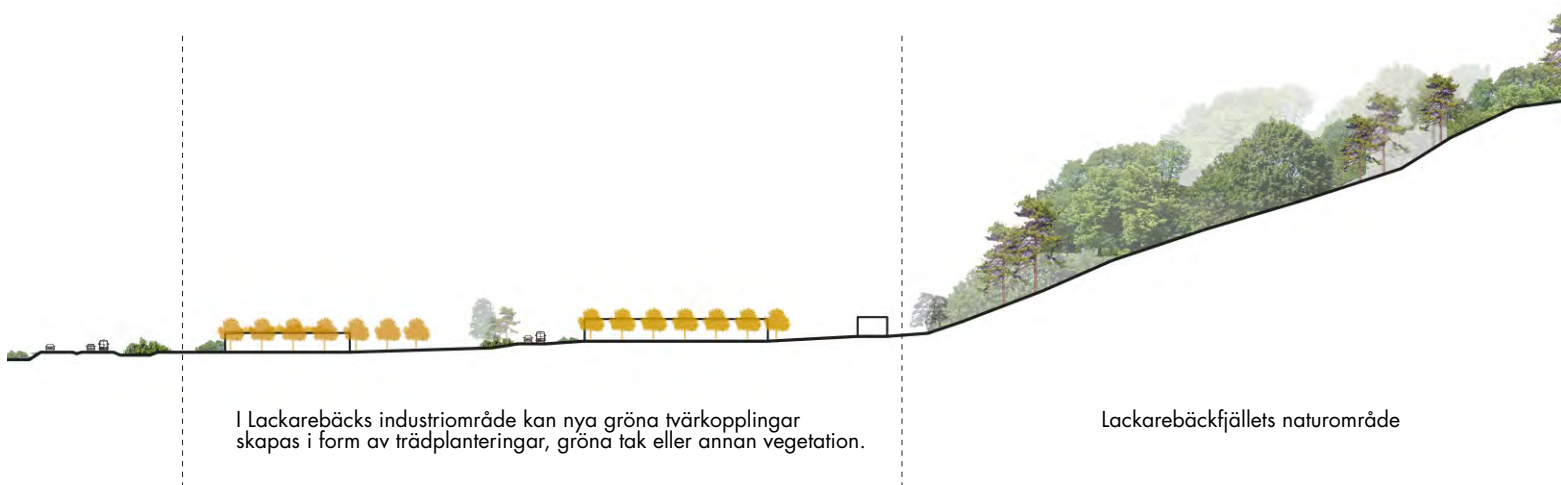
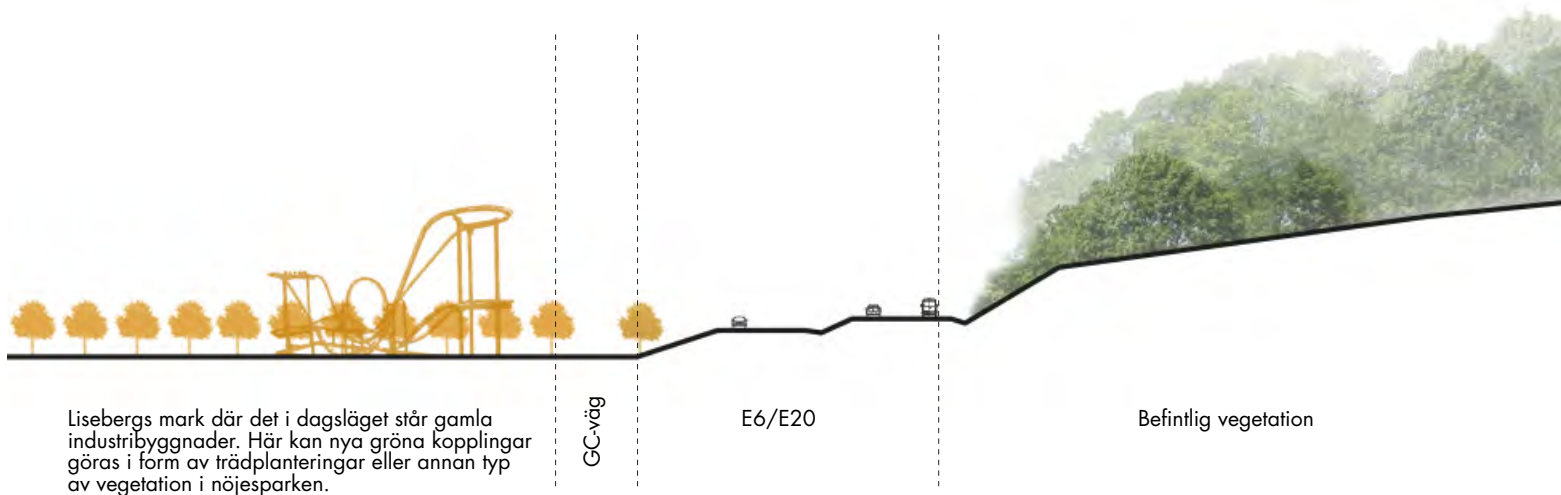

Hur?

Detta kan göras genom exempelvis parker, trädalléer, buskage och gröna tak. Sektionerna visar gröna kopplingar med ekologi som första syfte, men som även ger visuella kopplingar och en trevligare miljö att vistas i.

Varför?

Ekologiska värden ökar genom att spridningskorridorer skapas. Gröna kopplingar ger också bättre förutsättningar för ett intressant växt och djurliv i människors närmiljö, i våra parker och trädgårdar. Gröna kopplingar gör det även enklare att orientera sig i området. Exemplevis kan träd längs åkanten göra Mölndalsån mer synlig från distans.

ÅPROMENADENS KARAKTÄRER

Åpromenaden skall bli ett varierat och händelserikt stråk där de olika karaktärer som idag finns vid Mölndalsån förstärks och lyfts fram. Där ån saknar tydlig karaktär kan helt nya grepp införas.

Stråket planeras som en sekvens av olika mindre fickparker och promenaddelar. Ett spännande och intresseväckande stråk skapas genom att det finns kontraster mellan de olika delarna och därmed möjligheter till varierande upplevelser. Exempelvis kan det handla om hur man rör sig i förhållande till ån. Ibland kanske man kommer riktigt nära vattnet, exempelvis genom att man

kan gå på ett trädäck intill vattenytan. Strax därefter kan man kanske hitta en sittplats vid en utkikspåls högt över vattnet. På en sträcka kan man exempelvis röra sig genom ett stycke vildvuxen natur för att sedan komma till en del med mer urban karaktär.

Stråket kan gå från att vara en smal gångväg eller trottoar till att bredda upp sig för att bli en del av en park. Stråket får stor variation i innehåll med både lek, kulturhistoria, ekologi, sociala mötesplatser men även lugna rum för ro och vila.

På vissa sträckor tar bryggdäck dig ner riktigt nära vattnet.

Stråket kan även bli en slingrande stenmjölgång en bit ifrån ån.

Ett trädäck gör ån tillgänglig och små oaser skapas.

Stråket kan vara asfalterat och ramas in av trädtrader.

Delar av stråket kan bli lummigt och få en naturlig karaktär, där vissa delar kan översvämmas.

Någon del av stråket kan vara mer "konstruerad" och trappas ner mot ån.

Material & tillgänglighet

Beroende på platsens karaktär kan markmaterial i promenadstråket skifta mellan asfalt, natursten, betong, stenmjöl eller andra tillgängliga material. Vilken typ av markbeläggning som ska användas på varje enskild sträcka bestäms i senare skede. Huvudstråket måste dock vara tillgängligt året runt, vilket bland annat betyder att det skall snöröjas och sandas på vintern. Parallella stigar, avstickare, omvägar med trädäck och sittplatser behöver dock inte vara tillgängliga hela året om ifall det finns alternativa vägar där man kan ta sig fram.

Grönska & Dagvatten

De gröna slänterna vid ån behöver lite underhåll och bör skötas efter principer som ökar den biologiska

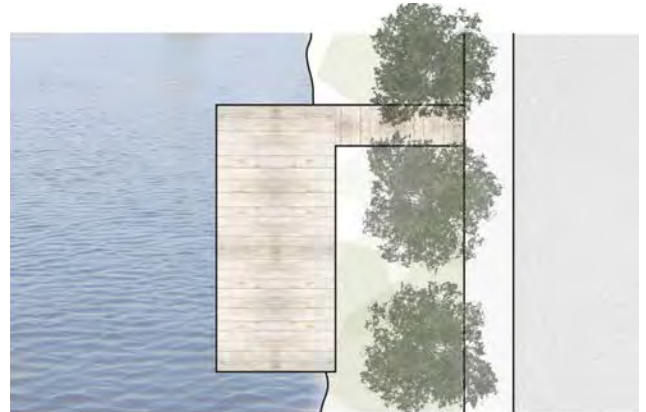
mångfalden. Som utgångspunkt skall så mycket som möjligt av befintliga träd och buskar sparas.

Öppen dagvattenhantering används mellan promenadstråket och gatorna där det är möjligt. Regnträdgårdar är möjliga som dagvattenhanteringssystem på smalare platser och äng- och gräsytor är kan användas som fördröjningsytor vid bredare partier.

Principsekvenser

Nedan visas planer med några exempel på principer som kan användas längs med stråket i olika kombinationer. Dessa principer är schematiska och endast tänkta att beskriva hur stråket kan variera längs med Mölndalsån.

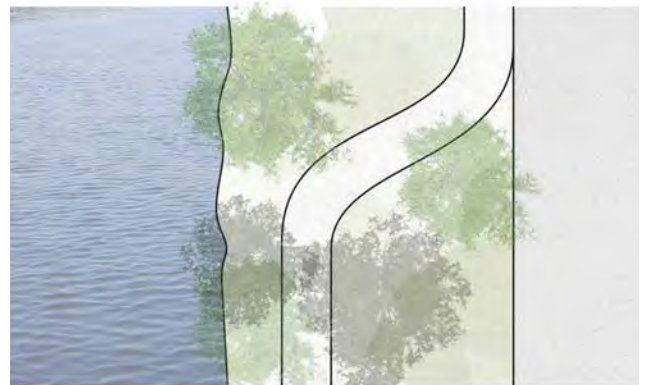
Avstickare - Till vissa delar av åpromenaden kopplas bryggor som gör det möjligt att ta en paus riktigt nära vattnet. Här kan man slå sig ner och äta en glass i solen eller varför inte ta med kikaren och spana efter fåglar.

Omväg - Stråket kan även dela upp sig och en alternativ väg ut på ett bryggdäck är möjlig för den som vill komma nära vattnet. Den här sekvensen kan vara av urban karaktär och bryggan kan exempelvis användas av folk som jobbar i området och som önskar en skön plats äta sin medhavda lunch på.

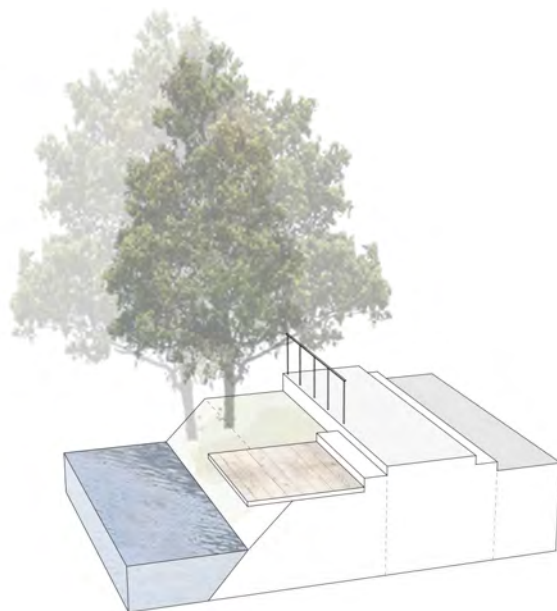
Parkväg - Vid vissa delar av åpromenaden slingrar stråket sig ner närmre ån och blir en del av en park med naturlig och vild karaktär. Här bildas ett nytt rum i årummet med hög biodiversitet.

PRINCIPSEKTIONER

Här visas några exempel på hur olika delar av åkanten kan se ut och hur promenadstråk, vegetation, bryggdäck, översvämningsskydd, sittplatser mm kan utformas och placeras i förhållande till ån. De olika principerna skall självklart modifieras efter verklig situation och skall ses som inspiration.

På flera ställen längs med promenaden smalnas intilliggande gata av (t.ex. vid Nellickevägen, Grafiska vägen, Norra Ågatan och Ågatan) till sex meter för att minska bilens dominans och skapa ett grönt, inbjudande promenadstråk. Gångytans bredd skall normalt vara två meter, dock minst 1,5 meter.

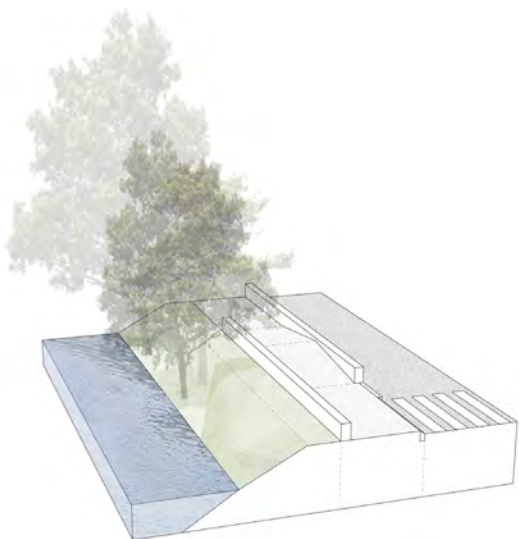
UPPHÖJD PROMENAD

Vid smala partier kan gångstråket vara upphöjt och på så vis verka som översvämningsskydd i sig själv, här med sittvänliga trappsteg ner mot gatan och ån. Det ska naturligtvis vara möjligt att ta sig fram utan att passera trappsteg så stråket behöver kompletteras med ramper.

TRAPPA TILL VATTENNIVÅN

Grönskan mellan ån och promenadstråket breddar upp sig till en parkdel och här skapas en gångväg ner till ett bryggdäck i vattennivå. En regnträdgård separerar promenadstråket från bilvägen.

SIDBYTE

Översvämningsskyddet kan behöva byta placering (t.ex. när grönskan vid ån breddas). För att hindra att vatten svämmar över på bilvägen går murarna omlott och gångstråket höjs upp i mitten.

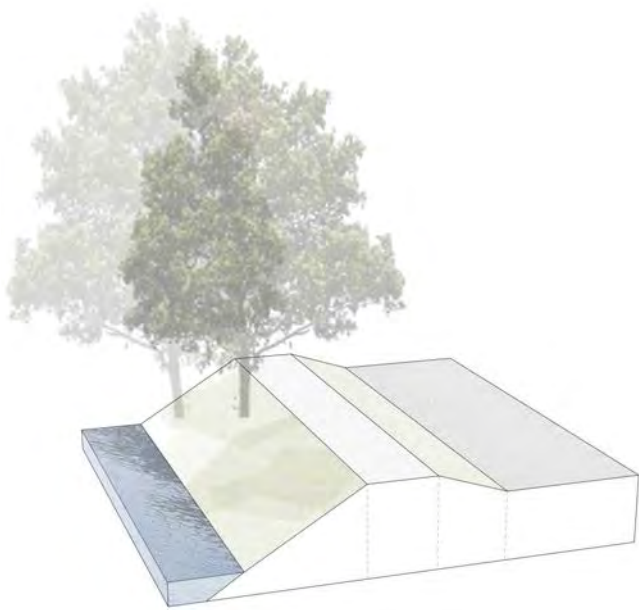
PARALLELLA STRÅK

Ett översvämningsskydd mellan gångstråket och ån hjälper till att skapa en privat plats nära vattnet. Nivåskillnaden och muren gör platsen skyddad med ett gynnsamt mikroklimat. Man kan tänka sig att stråket vid ån fortsätter parallellt.

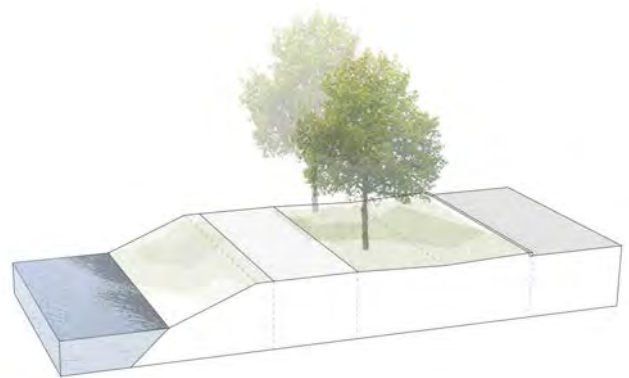
URBAN SITTRAPPA

En bredare sitttrappa med integrerad grönska kan vara ett alternativ i vissa lägen där en mer "byggd" parkkaraktär eftersträvas. Den omgivande miljön är extra viktig för att platsen ska upplevas grön i och med att man tar en del av slänten i anspråk. Trappan kan bli platsbildning i sig.

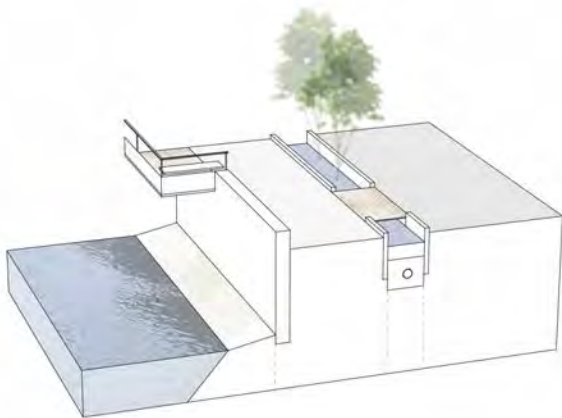
VALLPROMENAD

Gångstråket kan vara upphöjt och på så vis verka som översvämningsskydd i sig själv, här omgivet av gröna slänter.

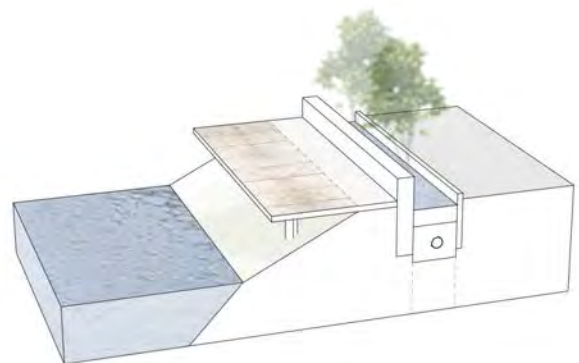
PARKPROMENAD

Där det finns plats för lite bredare grönytor kan gångstråket följa ån på närmare håll istället för att gå längs vägkanten. En parkmiljö av naturlig karaktär bildar en grön buffertzon mot gatan. Här kan gräs och ängsytor användas till att fördröja dagvattnet.

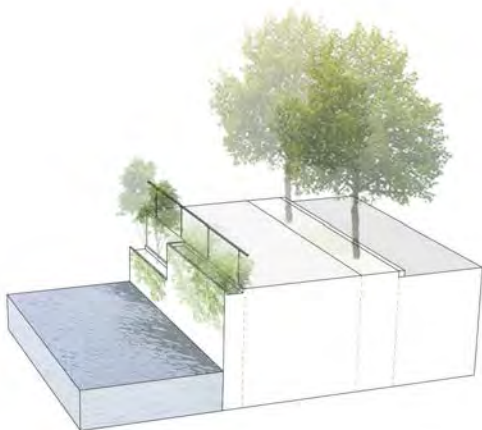
KANALPROMENAD

Översvämningsskyddet blir kombinerad mur som fungerar som räcke mot ån, där promenadstråket går högt över vattenytan. Klivplåt gör det möjligt att ta sig över regnträdgården. Utkikspatser eller balkonger sträcker sig ut i rummet.

SMAL ÅKANT

Regnträdgård och översvämningsskydd delar promenadstråket från bilvägen. Gångstråket breddas upp med ett trädäck.

GRÖNARE KANAL

Där åkanten utgörs av en betongmur och det är ont om plats kan smala växtytor som integreras i muren bli ett intressant alternativ. Antingen i överkant mur eller som "hyllor" på varierande höjd. En kombination av hängande och upprättväxande växter ger en grönare upplevelse från båda sidor av ån. Träd skärmar av mot bilvägen.

VÄXELVIS PLANTERING

Vid behov kan hela promenadvägen höjas och fungera som översvämningsskydd. Höjdskillnad mot anslutande ytor tas upp av integrerade planteringsytor och trappor. Växelvis plantering på båda sidor om promenadvägen skapar en grön buffert mot trafiken och ett grönt årum.

LEKPLATSER LÄNGS ÅN

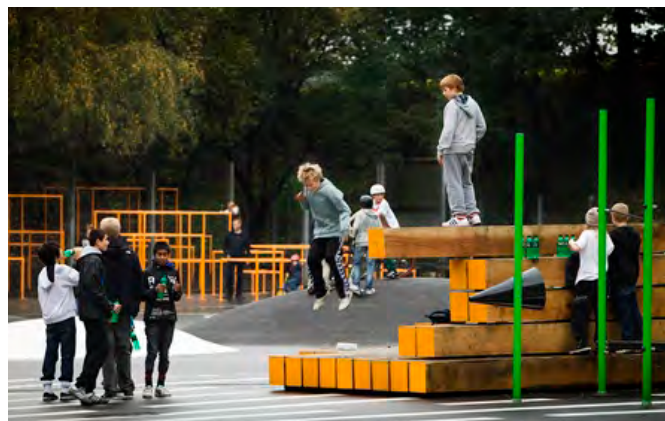
Lekplatserna längs ån skall ha olika innehåll och bjuda på lek som passar barn i olika åldrar.

Lekplatserna skall ha karaktärer som är kopplade till

respektive område vilket skapar tydlig identitet till de nya platserna. Lek behöver inte alltid få en egen plats utan kan integreras i en park, eller som ett litet inslag i själva stråket.

Undermiljön av en bro kan bli aktivitetspark, med bland annat skate och basket. Här visas ett exempel från Berlin.

En parkour-lekplats är utmanande och rolig för större barn, ungdomar och vuxna. Inspirationsbild visar Boblepladsen i Carlsberg, Köpenhamn.

Skulpturala element kan vara både vackra att se på och roliga att leka med. Exempelbild från Lurparken i Hägersten.

Ett annat exempel på skulpturala lekelement kommer från Oppenheimer park i Vancouver.

Vattenlek som tar upp Mölndalsån är roligt och spännande och kan svalka varma sommardagar. Vattenlekplatser skall även fungera och vara intressant när platsen är torr.

ibland kan naturen själv få vara själva leken. Lekmiljöer av mer naturlig karaktär väcker barnens fantasi.

BELYSNING

Belysning skapar en trygg och trevlig miljö utmed stråket. Åpromenaden får en sammanhållen gestaltning genom att belysningsmaster med liknande utseende följer stråket. Belysningen kan användas för att lyfta fram och förstärka olika kvaliteter t.ex. vegetation eller vatten och skapa nya

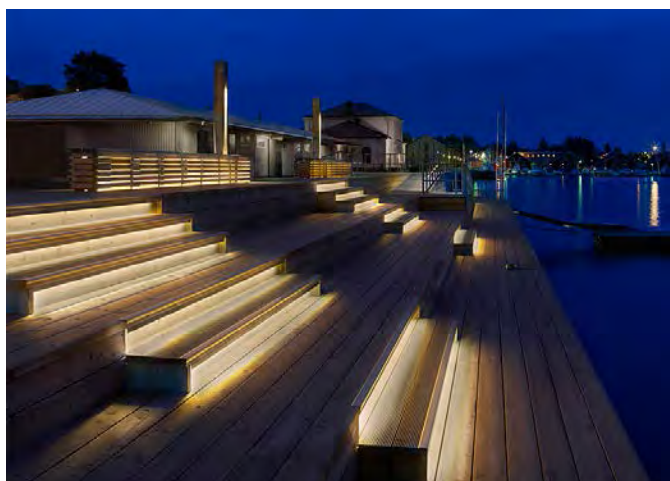
upplevelser i rummet under dygnets mörka timmar. De olika platserna och parkerna får dock individuella belysningskoncept. Belysning kan även vara integrerat i lekskulpturer, konst och möbler. Fasadbelysning är ett bra sätt att lyfta fram kulturvärdena i gamla industribyggnader.

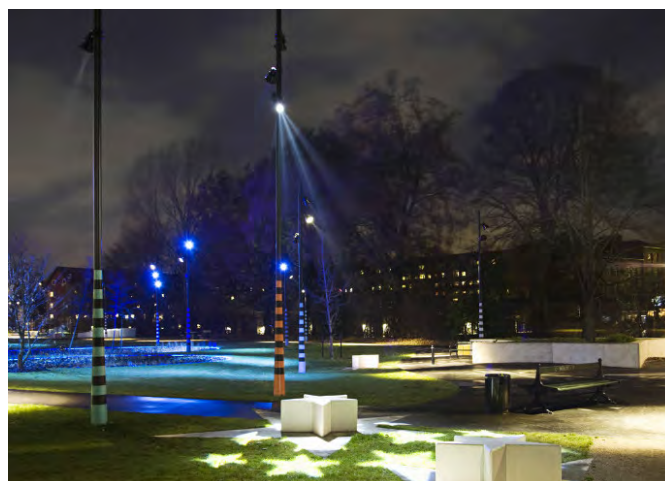
Ljus blir integrerat i lekobjekt, vilket gör leken tillgänglig även under vinterhalvårets mörka timmar.

Ljus kan även vara en händelse på vatten. Här är en bild från Fyrisån i Uppsala och det årliga ljusevenemanget.

Belysningen kan vara integrerad i bryggdäck och sittplatser.

Interaktiv belysning blir en aktivitet i en park. I Nord Vest park i Köpenhamn är ljuset kopplat till knappar och rörelsedetektorer som aktiverar olika ljus.

På Prags Boulevard i Köpenhamn har man jobbat med identitetsskapande och trygghet i ett stråk med hjälp av belysningsstolpar.

Temporära ljusinstallationer kan vara ett sätt att aktivera en plats.

BROAR

Det behövs fler nya broar över Mölndalsån. Nästa sida visar en plan över befintliga broar samt nya broar som föreslås (streckad linje). Mörk orange är broar för bilar och den ljusare färgen visar broar för gång- och cykeltrafik.

Broarna bör ha en 'lätt' design där räckena går att se igenom. Ett lätt konstruktion låter grönskan runt om vara i fokus.

På vissa strategiskt viktiga platser får de nya broarna en tydlig identitet och en egen karaktär. För övriga broar tas en ny standardbro fram. De nya broarna bör hänga ihop utseendemässigt exempelvis genom materialval.

Gång- och cykelbro i trä. Körbanan för cykel kan räfflas för att minska halkrisken. Ett hårt träslag är viktigt, exempelvis hardwood som tål att sandas under vinterhalvåret.

Material som trä och stål passar bra in Mölndalsåns miljö.

Bro av cortenstål passar bra i miljöer med industrihistoria.

En träbro med tak som kan fungera som solskydd en gassig sommardag.

Spännande mönster i broräcket kan ge karaktär till en plats.

1:20000

KORSVÄGEN

LISEBERG

LYCKHOLMS

ALMEDALS
FABRIKER

GRAFISKA
VÄGEN

ICA MAXI /
WEZATA

HEDINS

LACKAREBÄCKSFJÄLLET

KROKSLÄTTS
TORG

FLOJELBERGSVÄGEN

KROKSLÄTTS
FABRIKER

SAFJÄLLET

NORRA
ÅGATAN

LACKAREBÄCKSMOTET

MÖLNDALS
SIUKHUS

ÅGATAN

STADSHUSET

KVARNBYN

**MÖLNDALS
INNERSTAD**

FORSÅKER

G: A KUNGSBACKAVÄGEN

Bef. GC-bro

Ny GC-bro

Identitetsskapande bro

Bef. bil och GC-bro

Ny bil och GC-bro

ÖVERSVÄMNINGSSKYDD/VATTENHANTERING

Översvämningsskydd

Flödet i Mölndalsån varierar och det har inträffat kraftiga översvämningar på senare år. Sedan den senaste stora översvämningen 2006 har dock åtgärder vidtagits för att balansera flödestoppar och minska riskerna för översvämningar.

För att skydda omkringliggande byggnader som ligger under högsta högvattennivå behöver man på ett flertal sträckor använda sig av någon form av översvämningsskydd.

Dessa vallar, murar eller spont bör användas och integreras som en del i gestaltningen av stråket så att de inte upplevs som en barriär utan istället förbättrar upplevelsen av rummet. Några exempel på hur detta kan ske redovisas under tidigare avsnitt 'Principsektioner'.

Översvämningsskydden kan exempelvis utnyttjas som

- en långsträckt sittplats
- ett upphöjt gångstråk
- en avskiljare mellan biltrafik och promenadstråk (istället för mellan promenadstråket och ån)

Översvämningsskydd av olika typ skapar variation men samma typ får gärna återkomma längs promenaden för att skapa en mer sammanhållen upplevelse.

Dagvattenhantering

Regnträdgårdar och genomsläppiga ytor vägleder och fördröjer nederbörd. Sådana lösningar har både ett praktiskt och estetiskt värde. Längs det nya promenadstråket föreslås att regnträdgårdar används som buffert mellan själva promenaden och gatorna för att skapa en grönare upplevelse. Där åkanten är tillräckligt bred kan man ha gräs- och ängsytor för att fördröja dagvattnet.

Dagvattenhantering behöver inte bara ses som en praktisk funktion utan kan även skänka ett högt estetiskt värde genom en intressant design och spännande växtmaterial. Samtidigt skapar dessa ytor biotoper med stort ekologiskt värde.

Regnträdgård i Västra hamnen, Malmö

Nora Strand, Danderyd

En storskalig regnträdgård i Edinburgh.

Översvämningsskydd i Kungsbacka

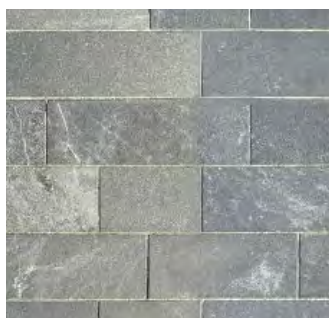
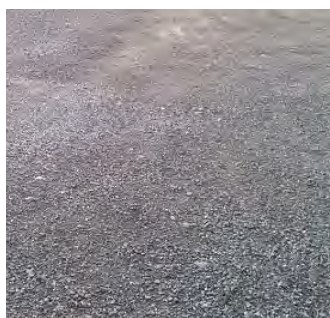
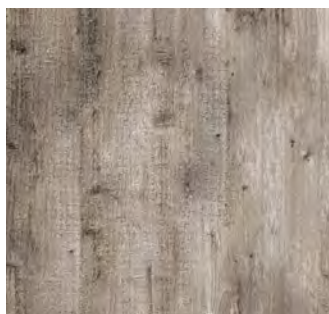
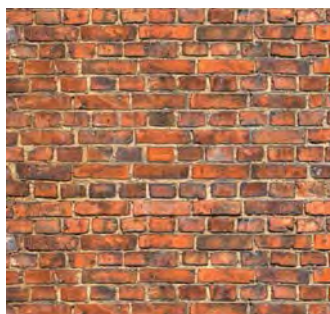

Regnträdgård som även fungerar bra under torra perioder.

MATERIAL

Inspiration

Material på markbeläggning, möblering, översvämnings-skydd, belysningsstolpar mm bör hänga ihop och kännas sammanhållet även om det skall finnas flexibilitet i utformningen och materialval.

Material som passar fint med åpromenadens olika karaktärer är bland annat corten, stål, betong, tegel, trä, stenmjöl och natursten. En bas av dessa material skapar ett sammanhållet uttryck. Accenter av andra material och färger kan självklart läggas till.

Kontrasterande material ger ett fint helhetsintryck. Här visas corten, trä och natursten.

Betong kan varieras på en mängd olika sätt. Här är en bild på en vägg med grafisk betong, vilket skapar en levande vägg i jämförelse med en slät betongvägg.

Cortenplattor i markbeläggningen kan berätta en historia.

Träkubb kan passa på mindre utrymmen t.ex. sittplatser.

SKYLTNING/INFORMATION

Fysiska skyltar

Längs åpromenaden och tvärkopplingarna är det viktigt att informera om avstånd och naturvärden. Genom skyltar kan man lätt dela med sig av information. Skyltarnas uppgift är dels att berätta hur långt det är till olika destinationer i området (och utanför) men även att informera om ekologi/kulturhistoria och ha ett pedagogiskt värde. Det kan till exempel vara information om en fågel som häckar på ett speciellt ställe, varför det finns äng på vissa delar där det förr var klippt gräs eller hur de gamla industribyggnaderna användes förr i tiden.

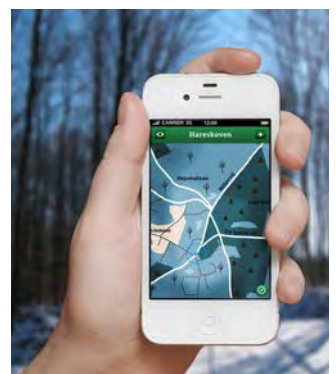
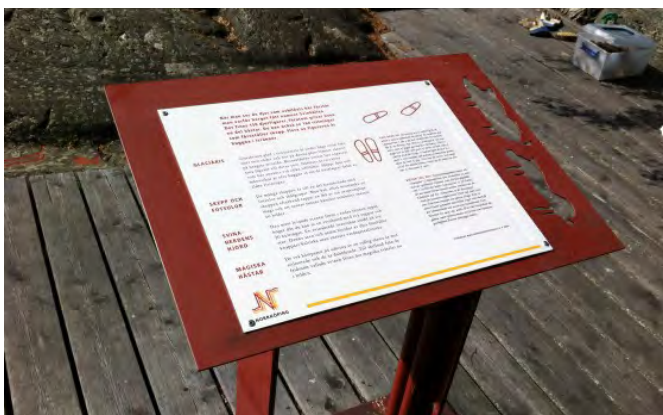
Skyltarna skall ha en sammanhållen design av samma material, så man lätt förstår att dessa skyltar hör samman med Mölndalsåns promenadstråk. Olika modeller av skyltar kan behövas då man ibland vill läsa på en vertikal vägg och ibland se skylten uppfifrån. Skyltar som

visar avstånd är av annan modell. Punktskrift eller annan tillgänglig media bör finnas på informationsskyltarna.

Digital information

Ett annat sätt att ta del av information kan vara att skanna QR-koder som finns på skyltar eller belysningsstolpar. Det kan även finnas en Åpromenad-app att ladda ner. Via appen kan man ta del av karta och information som uppdateras kontinuerligt. Då kan man exempelvis få information om när de första vitsipporna har kommit eller när julbelysningen tänds.

På nästa sida visas en karta över var distansskyltar bör finnas och var det finns kulturhistoriska byggnader och miljöer där infoskyltar är lämpliga.

1:20000

DELSJÖNS
NATURRESERVAT

KORSVÄGEN

CHALMERS

GULDHEDEN

KORSVÄGEN 900 M
CHALMERS 1.2 KM

KROKSLÄTT

TOLTORPSDALEN

**MÖLNDALS
INNERSTAD**

ÅBY

SKÅR

SKÅR 700 M

SKÅR 900 M
KALLEBÄCK 300 M
DELSJÖN 2.4 KM

KALLEBÄCK

DELSJÖN 2.1 KM

GULDHEDEN 1.6 KM

KROKSLÄTT 500 M

SAFJÄLLET 500 M

SAFJÄLLET

SAFJÄLLET 500 M

MÖLNDALS
SIUKHUSET 100 M

INNERSTAD 100 M

INNERSTAD 100 M

ENERBÄCKEN 600 M

ENERBÄCKEN

KVARNBYN

KVARNBYN 600 M

BRÄNNÄS

LACKAREBÄCKSFJÄLLET

LACKAREBÄCKS-
FJÄLLET 1.4 KM

LACKAREBÄCKS-
FJÄLLET 900 M

LÖSNINGAR FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD

Definition

I konventionen om biologisk mångfald ("Riokonventionen") definieras biologisk mångfald eller biodiversitet så här: *"Variationsrikedomen bland levande organismer av alla ursprung, inklusive från bland annat landbaserade, marina och andra akvatiska ekosystem och de ekologiska komplex i vilka dessa organismer ingår; detta innefattar mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem."*

Biologisk mångfald handlar om djur, växter och hela ekosystem. Biologisk mångfald gynnas oftast av att det finns kopplingar mellan olika naturområden och habitat så att större sammanhängande strukturer skapas. Mölndalsåns dalgång är idag genomskuren av infrastruktur som utgör en kraftig barriär mellan naturområdena i öster och väster. Det är därför svårt att koppla ihop de båda sidorna av dalgången med grönstråk som kan användas av djur som lever på marken. Men det är möjligt att skapa en sammanlänkande grönstruktur som underlättar för fåglar, insekter och andra djur som kan flyga.

Djurliv

Fågel- och fladdermusholkar och hotell för olika insekter som till exempel bin, är exempel på moderna metoder för att öka städernas biologiska mångfald. Det bästa skulle förstås vara att fåglar och insekter kunde hitta sina egna naturliga bon. Men holkar och insekshotell kan bli komplement och har visat sig fungera väldigt bra och har samtidigt ett stor pedagogiskt värde. Det är viktigt att holken/hotellet placeras i en liknande miljö som artens naturliga. Man måste även komma ihåg att dessa skapade miljöer kräver regelbundet underhåll för att de skall fungera som de ska.

När det kommer till fåglar är det viktigt att först fastställa vilka arter som finns i området kring Mölndalsån och de närliggande naturområdena, för att sedan ta beslut om vilka som skulle behöva hjälp med nya bon. Fågelholkarnas storlek och utformning beror på vilken art som skall bo där.

Insektshabitat kan skapas på remsor av mark där människor sällan vistas. Denna kant är ett gott exempel och ligger mellan en översvämningsvägg och vattnet i London.

Rödhaken trivs i buskar och snår. Humlor, solitära (vilda) bin och andra insekter hittar hål och smala tunnlar i trä att bo i.

Fågelholkar och insekshotell har ett högt pedagogiskt värde då de gör naturen och naturliga processer mer synliga för oerfarna ögon.

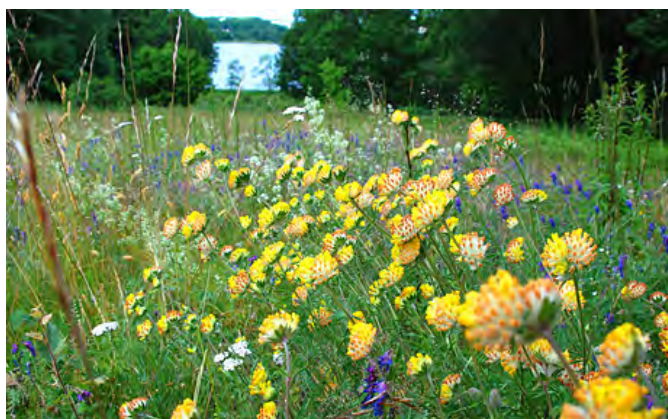
Fågelholkar på väggen i en kyrkogård i Berlin. Den gröna omgivningen med olika träd och buskar är viktiga för flera fågelarter.

Vegetation

Det är viktigt att spara så mycket som möjligt av befintliga träd och buskar då djur, fåglar och insekter kanske nyttjar dessa idag. Men det går att skapa en mer varierande grön miljö genom att plantera annueller, perenner, mer buskar och träd längs ån och i tvärkopplingarna. Det är viktigt att motverka monokulturer med bara klippt gräs. Friväxande grönytor främjar den biologiska mångfalden och är ofta mer lättskötta än klippta gräsmattor och buskar.

Genom att låta gräset växa upp eller att så ängsfrö slipper man gräsklippning och ogrärensning. En anlagd äng ger med tiden en rik och fin blomning som varierar i utseende under året med ett minimum av arbetsinsats. Många ängsväxter är på väg att bli ovanliga eller är rent av utrotningshotade. Anlagda naturmiljöer kan bli en räddning för en del av ängsväxterna. Många ängsblommor lockar till sig fjärilar, humlor och bin och ger föda och livsrum för ännu flera olika djurgrupper.

Det är inte bara växterna i sig som skapar ökad mångfald utan även de djur och insektsarter de lockar till sig. Ett annat sätt kan vara att skapa alléer bestående av flera olika trädsorter. Men kan även tänka på om det finns buskar och träd som lockar till sig särskilda fåglar eller andra djur och insekter som naturligt rör sig i området idag. Inhemskt växtmaterial rekommenderas vid nyplantering då de är välbesökta av insekter och pollinatorer.

Ängen blir med tiden lättskött och lockar till sig flera olika insektsarter.

Även en halvnaturlig åkant har mycket större ekologisk värde än en betongmur i vatten.

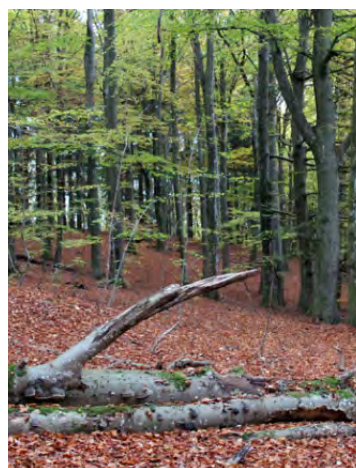
Värdet av död ved

Alla levande träd som inte tas bort av människan blir på sikt död ved. Det är viktigt att det ständigt fylls på med död ved i naturen då antalet arter knutna till död ved är stort. Den döda veden används både som födokälla, växtplats och som skydd mot vinterkyla och sommartorka av många vedlevande arter.

I de mer urbana delarna av åpromenaden är det kanske inte möjligt att låta döda träd ligga kvar, men i mer naturliga delar kan man överväga att låta dessa ligga kvar, både på land och om möjligt i själva ån. Självklart måste säkerhetsaspekter och krav på vattenföring vägas in i tätortsnära områden så som i Mölndalsåns dalgång. Man kan också arrangera död ved som en mer skulpturalt ordnad ekologisk station tillsammans med pedagogisk infoskylt.

Gröna tak

Gröna tak är viktiga för att fördröja dagvatten och är även betydande för insekter och fåglar. Vegetation på tak kan addera diversitet till dalgångens grönstruktur. Ett särskilt område i dalgången där det är viktigt att skapa gröna tak är mellan Safjället och Lackarebäcksfjället, där de två stora naturområdena ligger som närmast varandra. Det finns få gröna ytor här då båda sidorna kring Mölndalsån är tätt bebyggda och övriga ytor till stor del är asfalterade. Gröna tak skulle här kunna underlätta att knyta samman Safjället och Lackarebäcksfjället för fåglar och insekter.

Död ved är en stor födoresurs för många insekter. Högstubbar skapar solbelyst, stående, nydöd ved och har ett stort värde för insekter.

Gröna tak kan fungera som en habitat för insekter som i sin tur kan bli föda till vissa fåglar.

FÖRSLAGET

Huvudgrepp

Mölndalsåns nya promenadstråk följer åns östra sida. Vid vissa delar sick-sackar stråket sig in genom intilliggande parker. Förslaget är tänkt att guida och ge en idé om hur stråket kan gå, exakt hur stråket skall anpassas till de olika platserna utmed Mölndalsån löses i senare skede. Till huvudstråket kopplas en rad tvärstråk som är markerade med orange i plan. Dessa visar både befintliga kopplingar och var nya kopplingar behövs. Vissa av de befintliga kopplingarna är idag svaga och behöver därför förstärkas och tydliggöras.

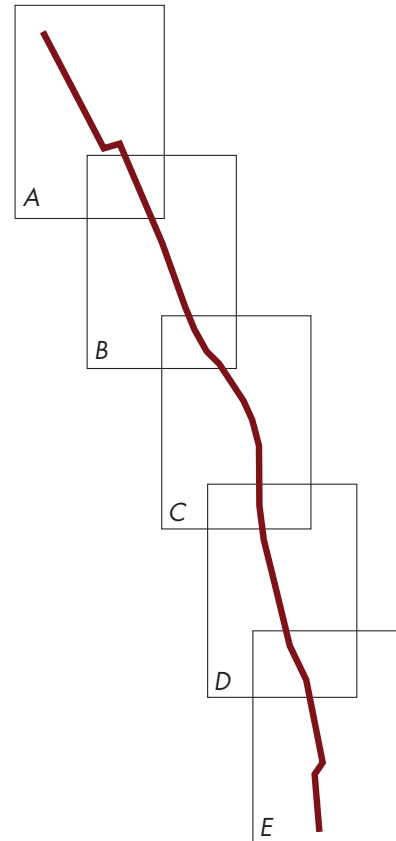
Ny grönska är utmarkerad och dess placering och storlek skall ses som riktlinjer. Innehållet bör vara varierat och inkludera principer som nämns i kapitel "Lösningar för biologisk mångfald". Inspiration för lösningar gällande gatugrönska går att få i kapitlet om "Tvärkopplingar".

Nya tänkta byggnader är utmarkerade men höjd, utseende och exakt läge är något som löses i detaljplaner och skall ses på tillsammans med grönstrukturen.

Förslag på nya bullerskydd vid E6/E20 är markerat på planen. Detta avser endast åtgärder för att skapa en behagligare ljudnivå vid Mölndalsån. Behovet av bullerskydd bör kontrolleras på nytt efter förändring (rivning, förtätning osv.) av byggd struktur vid E6/E20.

Hållplatser för buss och spårvagn är endast markerade längs Mölndalsvägen/Göteborgsvägen.

Nedan visas en översikt över förslaget. På kommande fem sidor följer planer i skala 1:5000.

- Promenadstråket (Nytt sammanhängande stråk)
- Tvärkopplingar / GC (Befintliga kopplingar förstärks och nya kopplingar skapas)
- Alternativa vägar till Promenadstråket
- Tvärkopplingar / Vegetation (Där grönska finns samt potential för mer grönska)
- Nytt bullerskydd (Behov av bullerskydd kan komma ändras i och med ny byggnation)
- Hållplats (Spårvagn & buss)
- Naturområde
- Urbant grönområde
- Ruderatmark
- Ny grönyta (Varierat innehåll, både parker och natur)
- Markering av nya byggnader
- Nya gröna tak

KORSVÄGEN

SKÅR

LISEBERG

Eklandagatan

LISEBERGS
UTBYGGNAD

Mölnälsvägen

LYCKHOLMS
BRYGGERI

ALMEDA'S
FABRIKER

JOHANNESBERG

ALMEDALS
FABRIKER

Sankt Sigfridsgatan

ÅF

KALLEBÄCK

E6/E20

Mejerigatan

ICA MAXI /
WEZETA

Almedalsvägen

HEDIN BIL

KROKSLÄTT

HEDIN BIL

Krokslätts parkgata

KROKSLÄTTS
TORG

Göteborgsögen

KROKSLÄTTS
FABRIKER

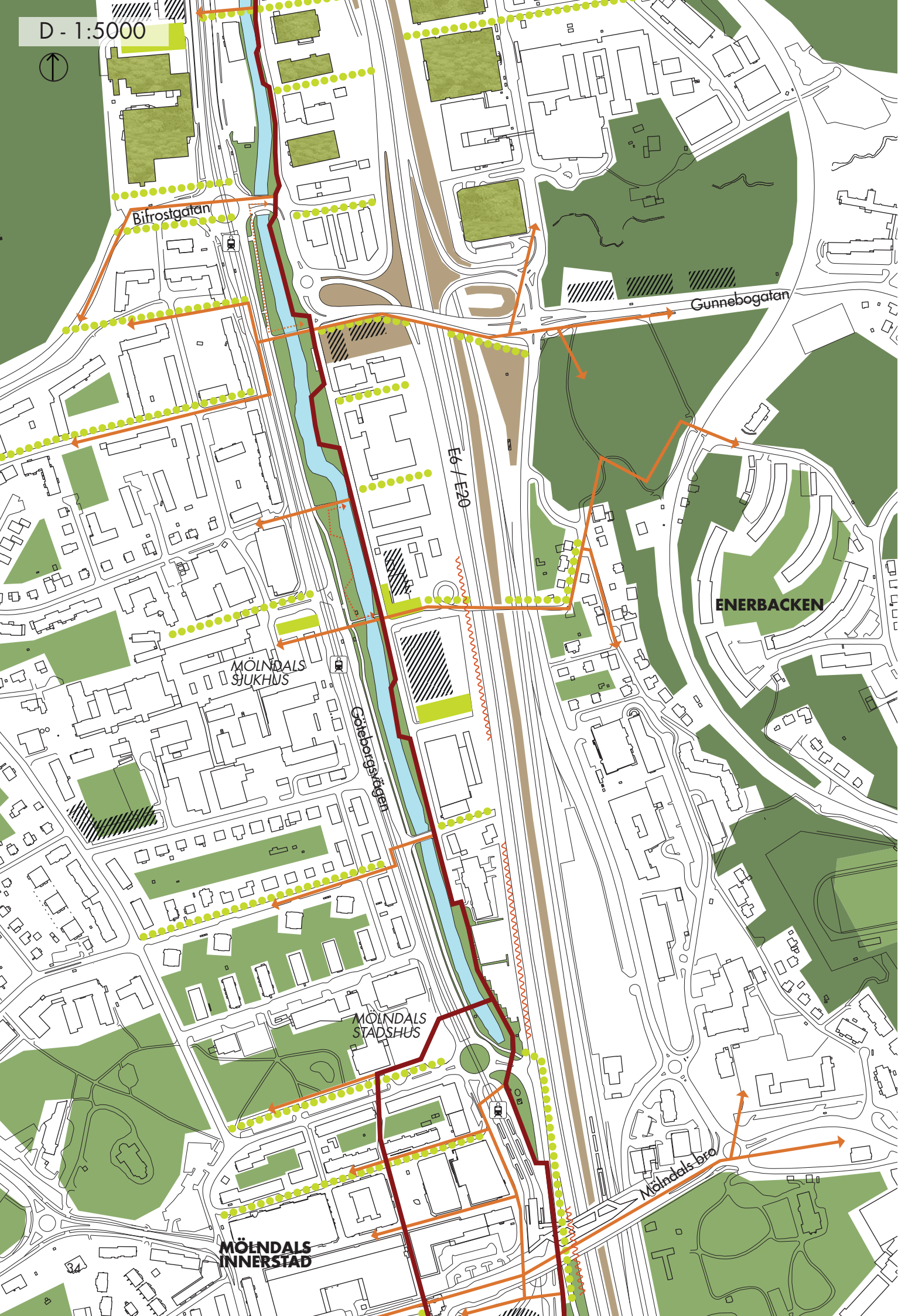
E6/E20

SAFJÄLLET

LACKAREBÄCKSFJÄLLET

LACKAREBÄCK

D - 1:5000

Bifrostgatan

Gunnabogatan

E6/E20

ENERBACKEN

MÖLNDALS
SJUKHUS

Göteborgsgatan

MÖLNDALS
STADSHUS

MÖLNDALS
INNERSTAD

Mölndals bro

MÖLNDALS
INNERSTAD

KVARNBYN

FORSÅKER

Baazgatan

ÅBY

BRÄNNÅS

G:a Kungsbackavägen

ÅSTRA
ZENECA

Söderleden

E6 / E20

ÅPROMENADEN - EN SEKVENNS AV PARKER

Åpromenaden längs Mölndalsån utgör i sig själv en cirka 6 km lång linjär park. Utefter en så lång sträcka faller det sig naturligt att parkstråket inte ser likadant ut längs hela vägen. En varierande miljö med många möjligheter till olika upplevelser bidrar till att skapa ett attraktiv promenadstråk. För att göra promenaden mer intressant delas därför sträckan in i mindre park- och promenaddelar som kan ha en viss tematisk variation sinsemellan. Temat för en viss park och dess innehåll kan t ex inspireras av platsens förutsättningar eller historia. På vissa platser finns utrymme att skapa en liten plats eller en fickpark medan på andra delar av sträckan är utrymmet mer begränsat så att parken huvudsakligen består av en medvetet gestaltad promenadväg, en linjär park, som fungerar som en länk mellan fickparker eller platser. Fickparkerna blir som pärlorna på ett halsband och tillsammans bildar denna sekvens av parker en helhet som är större än delarna.

Åpromenadens delar

1. Evenemangsstråket
Grön trädplanterad gata från Korsvägen längs Liseberg och Mölndalsvägen till Vörtgatan.
2. Bryggeripromenaden
Vörtgatan-Nellikevägen förbi Lyckholms med gårdsmiljö.
3. Almedals fabrikspark
Ny fickpark och parkstråk binds ihop i industrihistorisk miljö. Park på båda sidorna av ån.
4. Tändstickspromenaden
Allé från Bilja längs Grafiska vägen till ICA Maxi.
5. Kanalpromenaden
Urbant kanalstråk vid kommungränsen.
6. Ruderatparken
Ny park med ruderatmarksväxter+ skatepark under Flöjelbergsbron
7. Norra Ågatans promenad
Promenadstråk längs kajkant med byggnader från olika epoker.
8. Norra Strandstråket
Grönt parkstråk med ekologiska stationer.
9. Sjukhusparken
Ny tvärpark vid knutpunkt intill Mölndals sjukhus.
10. Södra strandstråket
Grönt parkstråk med ekologiska stationer. Entré till/från Mölndals innerstad.
11. Mölndals innerstad
Promenad med vattentema genom innerstadskvarter eller förbi böljande landskap vid Mölndals bro.

12. Vattenparken
Ny central park med öppen åfåra norr om Baazgatan

13. Bäverparken
Naturpark söder om Baazgatan.

Exempel på olika typer av aktiviteter och attraktioner som kan förekomma längs åpromenaden.

Ekologi, växt och djurliv:

- Pedagogiska fågelholkar
- Fjärilsrestauranger
- Insektshotell
- Fladdermusholkar
- Bikuor
- Fågelskådning
- Bäversafari
- Rain gardens
- Speciella biotoper
- Ängsytor
- Gröna tak

Street, sport, lek och spel

- Klättring (bouldering)
- Streetskate
- Parkour
- Streetbasket
- Vattenlek
- Småbarnslek
- Äventyrslek
- Sällskapsspel, schack etc
- Båtar, rodd, paddling

Konst och kultur

- Arkitektur/Industrihistoria
- Kulturhistoriskt intressanta miljöer
- Utomhusgalleri/skulpturpark
- Street art

Övrigt

- Bryggdäck, att komma nära vattnet
- Bad
- Fiske
- Sittplatser för en stunds vila,
- Picnic-plats med bord, ev grill
- Väderskydd
- Café restaurang
- Offentliga toaletter

LISEBERG OCH EVENEMANGSSTRÅKET

BRYGGERIPROMENADEN

ALMEDALS FABRIKSPARK

TÄNDSTICKSPROMENADEN/
GRAFISKA VÄGEN

KANALPROMENADEN

RUDERATPARKEN

NORRA ÅGATANS
PROMENAD

NORRA STRANDSTRÅKET

SJUKHUSPARKEN

SÖDRA STRANDSTRÅKET

MÖLNDALS INNERSTAD

VATTENPARKEN

BÄVERPARKEN

EVENEMANGSSTRÅKET

Från det myllrande stadslivet vid Korsvägen börjar promenaden mot Mölndal. Södra vägen har på sin östra sida en god promenadmiljö med en bred trottoar och en markerad cykelbana som är skild från motortrafiken med en grönremsa med gatuträd. Till en början har man ingen kontakt med Mölndalsån eftersom denna rinner inom Lisebergs inhägnade område. Skyltningen spelar därför en viktig roll för att berätta om åpromenadens olika målpunkter.

Även längs Mölndalsvägen går stråket går en bit från Mölndalsån. Här består stråket av en gång- och cykelväg omgiven av trädrader på båda sidor. Känslan av ett omsorgsfullt gestaltat parkstråk kan förstärkas med kompletterande planteringar. Mellan gång- och cykelväg och en framtida utvidgning av nöjespark ges utrymme för grön förgårdsmark där gatuträden och andra växter kan breda ut sig. Mellan cykelbana och Mölndalsvägens körfält för biltrafik kan gröna inslag i form av regnträdgårdar passas in.

LISEBERG

Vid Lisebergs framtida utvidgning söderut måste det tvärgående stråket som i dag utnyttjar gångtunneln under E6/E20-Nellickevägen/Getebergsled lösas så att det fortfarande blir möjligt att röra sig tvärs över dalgången på ett bra sätt. En lång bro som passerar över Liseberg skulle kunna vara ett alternativ. En passage längs motorvägen ett annat.

Oavsett vilken typ av lösning man använder, är det viktigt att skapa en trygg, grön och inbjudande miljö för gående och cyklister. En passage längs motorvägen måste vara tillräckligt bred för att inte upplevas som instängd. Hela korridoren bör vara minst 15 meter

bred och ha en viss öppenhet mot Liseberg. Man bör helst kunna se in i nöjesparken, så en hög sluten mur bör undvikas. Passagen ska vara rikligt försedd med vegetation så att den fungerar som ett grönt parkstråk.

Ett promenadstråk längs Nellickevägen/Getebergsled kan lämpligen iordningställas även om det på längre sikt skulle komma att ingå i nöjesparken. Det är önskvärt att ett publikt stråk längs Mölndalsån kan skapas så långt som möjligt och behållas så länge som möjligt.

BRYGGERIPROMENADEN

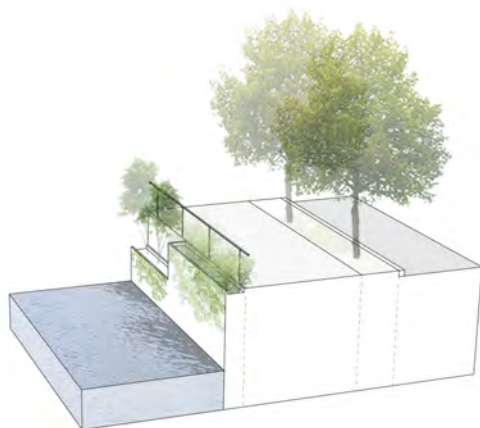
Stråket fortsätter ned mot Mölndalsån via Vörtgatan som har trädplantering i mittrefug samt på förgårdsmark mot Liseberg. Grönska i form av regnträdgårdar, "rain gardens", följer trottoarkanten och annonserar stråket ned mot ån.

Promenadstråkets ändrade riktning annonseras med skylt som visar vägen mot Mölndalsån och några attraktioner utefter ån t ex Bryggeripromenaden, Almedals fabrikspark osv.

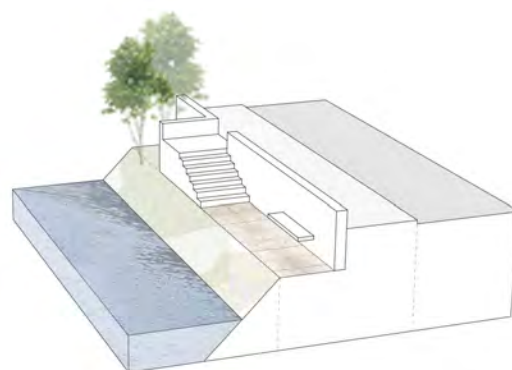
Promenaden fortsätter längs Mölndalsån på Nellickevägen, mot Lyckholms bryggerier som omvandlats till en spännande blandning av bostäder, kontor och andra verksamheter. Här kan man gå på en ny trottoar på åsidan

av vägen. Vägräcket är utbytt mot en finare avgränsning exempelvis en mur eller räcke. Här och där kan man komma ut på små avsatser närmare ån där man kan slå sig ned på en skyddad sittplats, något lägre än gatan. Mellan avsatserna finns ytor där vegetation kan etablera sig och göra årummet grönt. Ibland kan ett bryggdäck sticka ut över ån och medge vattenkontakt.

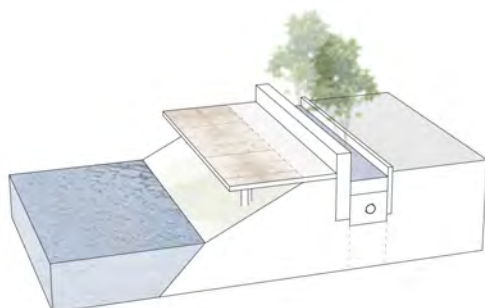
Från stråket längs ån kan man ta en avstickare in på Lyckholms gård och parkmiljön kring den gamla Disponentvillan. Här finns nog något café eller lunchrestaurang om man skulle vara sugen på något att äta. Det är viktigt att entréerna är öppna och inbjudande så att man känner sig välkommen in på gården.

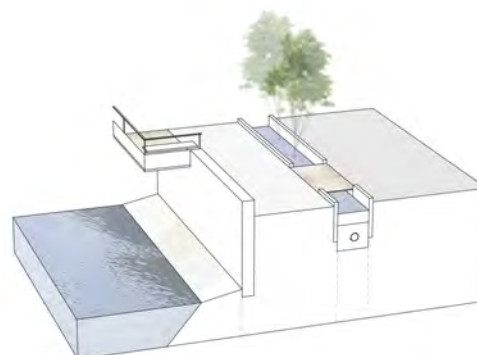
PRINCIPSEKTION - GRÖNARE KANAL

PRINCIPSEKTION - PARALLELLA STRÅK

PRINCIPSEKTION - SMAL ÅKANT

PRINCIPSEKTION - KANALPROMENAD

ALMEDALS FABRIKSPARK

Vid Almedals fabriker finns en intressant miljö med upprustade gamla industribyggnader med mänsklig skala. Området har idag en ganska sluten och privat karaktär men har goda förutsättningar att bli en attraktiv miljö i ett publikt stråk. Om passager öppnas och en del parkeringsytor närmast ån görs om till park så kan platsen få en mer publik karaktär och bidra till en grönare upplevelse av årummet.

På västra sidan av ån, mellan Mölndalsvägen och Mölndalsån kan en ny fickpark skapas som tillsammans med ny parkmark på östra sidan, mitt i fabriksmiljön, bildar en innehållsrik helhet som spänner över ån. Vi kan kalla den Almedals fabrikspark. Parkens utformning och innehåll kan inspireras av platsens textilindustriella historia.

I parken finns plats för både vila och aktivitet. En husgavel kan få en muralmålning och bli en klättervägg att testa sina färdigheter på. Från sittplatserna har man en fin vy över ån och de gamla fabriksbyggnaderna i fonden. Trafiken på Mölndalsvägen skärmas av med vegetation som ändå tillåter insyn från vägen.

På något ställe kan man komma ut på bryggdäck nära vattnet och omges av strandvegetationen som växer längs åkanten.

Promenaden kan här ta flera alternativa vägar. Norrifrån kan man komma in genom en portal eller ny öppning i muren mot Skårs led och promenera vidare längs ån på östra sidan. Man kan också via den nya gångbron gå

över till fickparken och komma tillbaka över nästa bro som inte är långt bort. Om man vill så kan man lämna årummet och ta sig mellan fabriksbyggnaderna längs Gamla Almedalsvägen och genom parkmiljön intill ett framtida bostadsområde. Flexibiliteten i rörelsemönstret och småskaligheten gör att det blir ett trevligt ställe att flanera förbi.

Gångbroar binder samman de båda sidorna av ån.

1. En identitetsskapande gångbro mellan den nya fickparken och parkrummet vid Almedals gamla fabriksbyggnader. (mellan fd kontoret och färgeriet)
2. En gångbro i Milpålegatans förlängning kopplar framtida bostadshus i området mot Örgryte koloniträdgårdar.
3. För att öka möjligheterna att röra sig kring ån kan även en gångbro hängas ut över ån på fasad, mellan Skårs led och fickparken på västra sidan av ån.

Vid Almedals fabriker skyddas byggnaderna mot översvämningar av en mur som också fungerar som en del av ett upphöjt gångstråk.

Fasadbelysning på intressanta fabriksbyggnader är här lämpligt för att lyfta fram den karaktärsfulla miljön under dygnets mörka timmar.

Infoskyltar förklarar platsens och byggnadernas historia och det så småningom framväxande parklandskapet.

SEKTION 1:500

Befintligt bostadshus

Mölndalsvägen

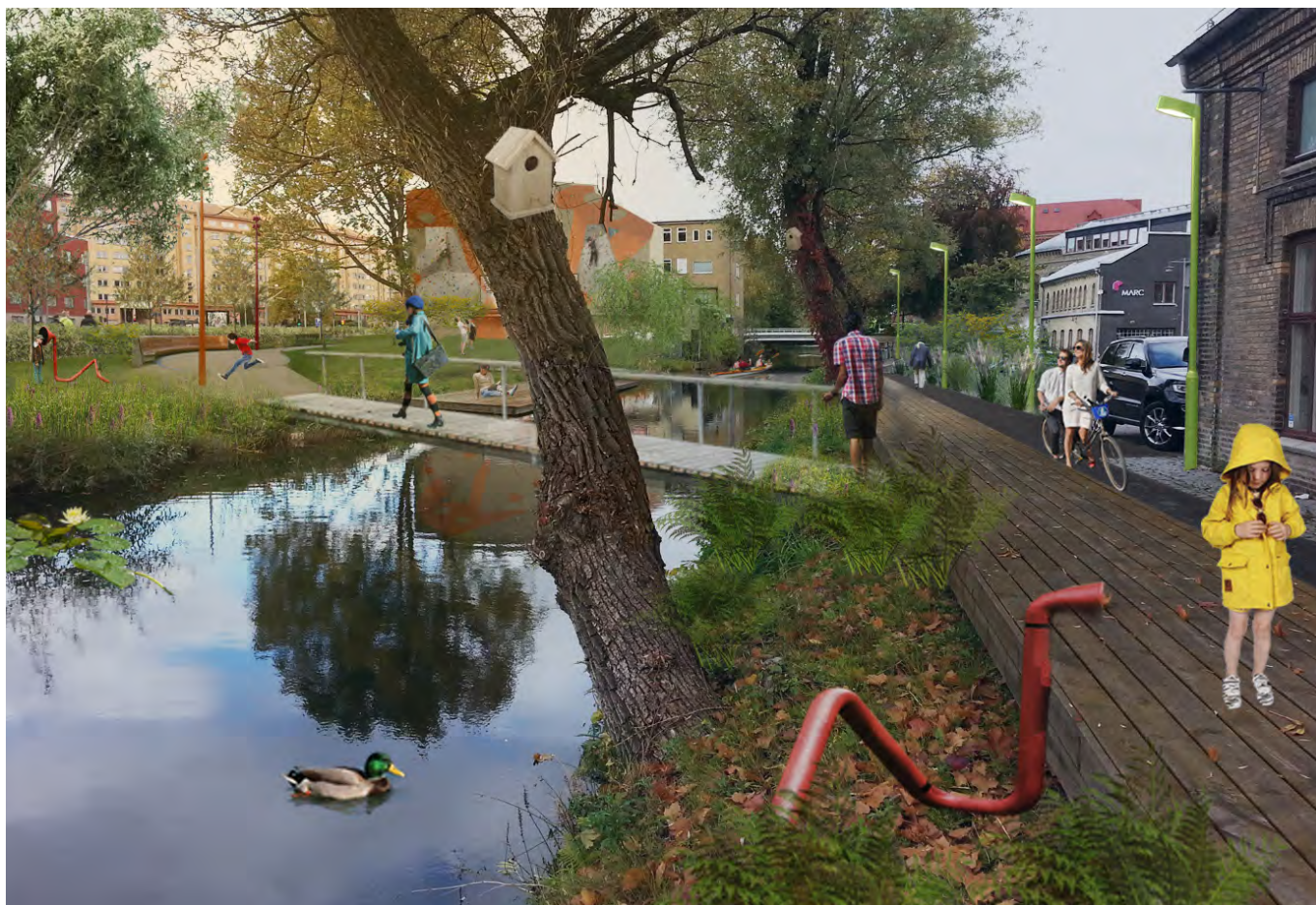
GC-väg

Fickpark

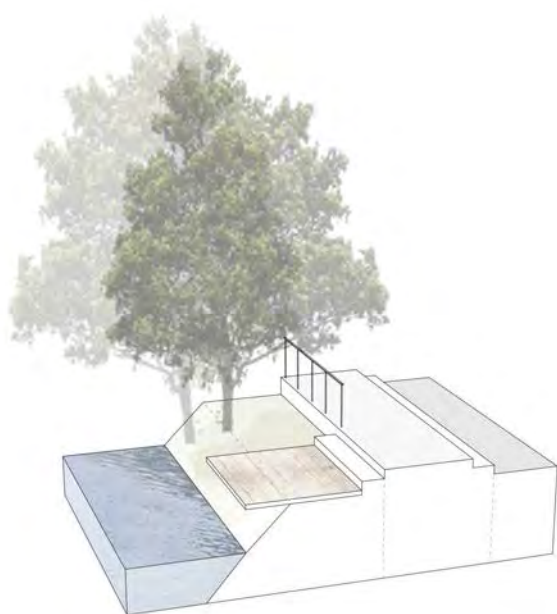
Ån

Promenaden

Almedals fabriker

Vy norrut vid Almedals fabriker. Fotomontaget som illustrerar visionen om en parkmiljö på båda sidor av ån. Den nya fickparken till vänster i bild blir en liten oas både för de omkringboende och för de som arbetar i området.

PRINCIPSEKTION - UPPHÖJD PROMENAD

Gångbroar kan även hängas ut längs husfasaderna för att öka möjligheterna att röra sig längs ån där utrymmet är begränsat.

TÄNDSTICKSPROMENADEN / GRAFISKA VÄGEN

Den idag breda industrivägen smalnas av för att ge plats till gångväg och trädplantering. Här föreslås trädplantering längs vägen för att visuellt dela upp gatumarken från den storskaliga bebyggelsen på angränsande tomter och därigenom skapa en tydligare och grönare upplevelse av rummet. På tomten där ÅF har sitt kontorshus låg förut en fabriksbyggnad som uppfördes för Södertelje tändsticksfabrik. Tändstickor tillverkas av asp. Till minne av tändsticksfabriken föreslår vi Pelarasp (*Populus tremula* 'Erecta') som skapar en smal grön tändsticksallé, som stora tändstickor på rad.

Två gångbroar kopplar samman promenadstråket längs ån med bostäder på andra sidan av Mölndalsvägen.

Utefter promenaden längs ån kan man här och där komma ut på bryggdäck ovan eller närmare ån och

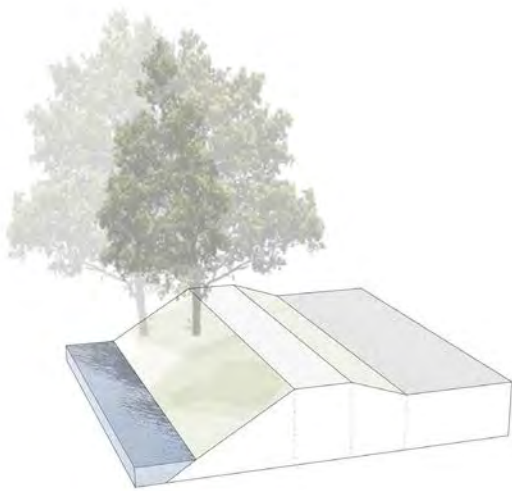
hitta en plats att sitta på. I närheten av handelsplatsen som utvecklas kring ICA kan en platsbildning vid ån få en mer urban karaktär.

Gångbro ICA Maxi-Kallebäck

I samband med byggnation av ett parkeringshus vid ICA Maxi skapas en koppling mot Kallebäck i form av en bro över E6/E20 och järnvägen. Det är angeläget att bron medger cykeltrafik dygnet runt och utförs på så sätt att användningen inte hindras av nattstängda hissar etc. Den bör landa i närheten av och kopplas till åpromenaden. Tvärkopplingen från Kallebäck till ICA länkas ihop med Falkenbergsgatan på andra sidan av ån med hjälp av en ny identitetsskapande gångbro över Mölndalsån.

SEKTION 1:500

PRINCIPSEKTION - VALLPROMENAD

PRINCIPSEKTION - SMAL ÅKANT

PRINCIPSEKTION - URBAN SITTRAPPA

PRINCIPSEKTION - TRAPPA TILL VATTENNIVÅN

SEKTION 1:500

Mektagonen

Mölnadalsvägen

GC-väg

Ån

Promenaden

Grafiska
vägen

Parkering vid VW

KANALPROMENADEN

Mölnadsån har här karaktären av en kanal där åkanterna domineras av betongmurar. Här är målsättningen att skapa en mer stadsmässig kanalpromenad snarare än att återskapa naturliga stränder. Grönskan får komma in på andra sätt i form av träd eller naturlig grönska som anläggs ovanför åkanten eller på gröna "hyllor".

Promenaden följer åkanten. Ibland öppnar sig räcknet mot kanalen och en hylla breddar gångstråket till en plats som sträcker sig ut i årummet. Sträckan där Mölnadsån idag är kulverterad öppnas på sikt för att skapa en sammanhängande å. Nya gångbroar och bilbroar binder samman och skapar en trevlig kanalmiljö.

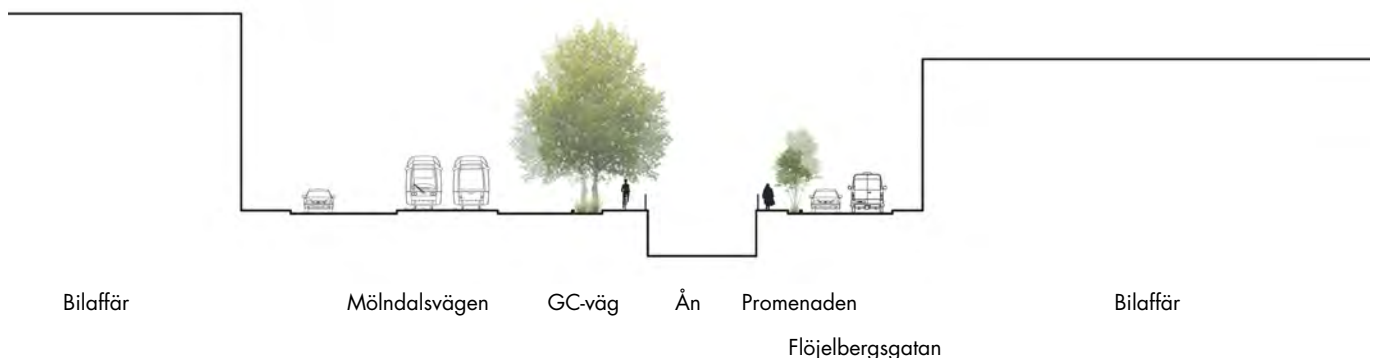
Utefter Mölnadsåns östra sida, vid kommungränsen, öppnas en ny lokalgata som binder samman Grafiska vägen med Flöjelbergsgatan. Gångstråket följer med och passage medges därmed för både gående och bilister.

En del parkeringar längs ån får ge plats åt gatan och det nya promenadstråket men det finns ett nytt parkeringshus strax intill.

När man rör sig längs ån så är det ofta det man ser på andra sidan ån som ger det dominerande intrycket. Om man ska skapa en grönare upplevelse av årummet är det därför viktigt att grönskan finns på båda sidorna av ån, gärna på flera olika sätt och i olika höjd. Här spelar ordnad grönska i form av t ex trädplanteringar längs de omgivande gatorna en stor roll för helhetsupplevelsen. Regelbundna trädtrader eller annan mer ordnad vegetation blir ett kulturbärande komplement till naturligt spridd vegetation närmast ån. En länk mellan natur och kultur. Målsättningen bör vara att plantera träd längs hela Mölnadsvägen/Göteborgsvägen.

Där åkanten domineras av betongmurar kan lägre vegetation t ex strax under räckeshöjd skapa en grönare upplevelse. För att uppnå en grön fond men samtidigt se och uppleva ån från båda sidor kan sådana planteringar utföras växelvis på östra och västra sidan. Trädplantering och annan lägre plantering kombineras där det får plats.

SEKTION 1:500

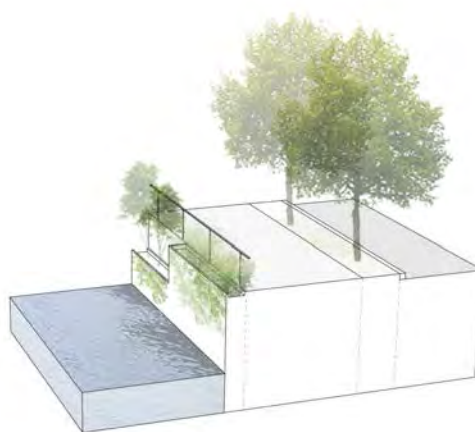

Vy norrut över ett mer urbant, men samtidigt mer grönt årum.

PRINCIPSEKTION - VÄXELVIS PLANTERING

PRINCIPSEKTION - GRÖNARE KANAL

RUDERATPARKEN

Ruderatmark är mark där den naturliga växtligheten har störts av människan på något sätt. Marken kan ligga öppen, utan täckande växtlighet, under stora delar av tiden. Exempel på detta är industritomter, vägkanter och upplagsplatser för schaktmassor.

Ruderatmarker är bra grogrund för växter som specialiserat sig på kort livscykel och intensiv förökning, sådana växter som ofta benämns som ogräs. Ruderatmarker innehåller inte sällan förvildade trädgårdsväxter och andra för platsen exotiska arter. Vissa former av ruderatmarker är uppskattade av fåglar, speciellt vintertid, då de ofta är rika på vinterståndare.

Några typiska växter som finns på ruderatmark är olika gräs och arter i släktena *Chenopodium* (Mållor), *Amaranthus* (Amarantsläktet) och *Melilotus* (Sötväplingssläktet).

Förtätning leder ofta till att det finns mindre och mindre ruderatmark allteftersom mark bebyggs och "städas upp".

Bortom den norra änden av Norra Ågatan ligger en gammal rivningstomt som idag är ganska isolerad från omgivningen. På tomten har en gång funnits en kemisk industri, Berol Nobel. Vegetationen har börjat komma in och göra ytorna med grus och schaktmassor lite grönare. Platsen ligger strategiskt mellan Safjället och Lackarebäcksfjället och en grön parkmiljö här skulle bidra till att knyta ihop de båda naturområdena.

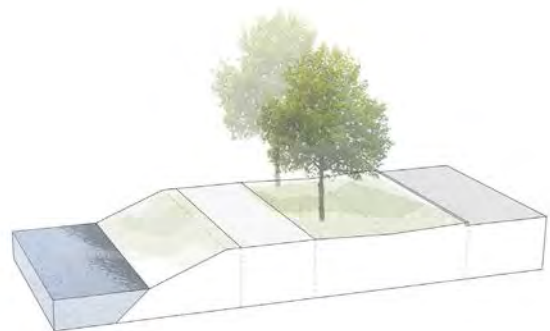
Här föreslås en park som tar tillvara på naturens kraft och lyfter fram en anspråkslös och ofta förbisedd biotop som huvudnummer. En ruderatpark där vegetationen inom givna ramar får etablera sig fritt, naturligt. Ett gångsystem får utgöra ramverket som skapar ordning bland det gröna, likt Botaniska trädgården i Barcelona. Pedagogisk info om de aktuella biotoperna och de ekologiska ambitionerna är viktigt. Förutom skyltning kan arbetet för biologisk mångfald manifesteras i olika fågelholkar, insektshotell etc, samt genom andra utrustningsdetaljer som stödjer ruderat-/naturparkstemat.

Om marken skulle behöva saneras kan marksanering med växter, fytosanering, vara ett intressant alternativ för att sanera marken och samtidigt skapa en spännande och levande miljö.

Sittplatser inordnas i olika typer av miljöer längs gångsystemet. Platser för aktiviteter som t ex äventyrs-/naturlek integreras i någon del av parkytorna.

PRINCIPSEKTION - UPPHÖJD PROMENAD

PRINCIPSEKTION - PARKPROMENAD

I en del av parken skapas en zon eller ett trappat kanalsystem där Mölndalsån ibland kan svämma över och skapa en vattenspegel och ge förutsättningar för fuktälskande biotoper. Djupet på urgrävningen trappas så att växtsamhällen med olika krav kan trivas på varsin nivå. Ibland kan man passera översvämningszonen på bryggdäck eller en liten bro.

Minnet av den industriella epoken får återkomma i materialval och utformning med inspiration från industrimiljöer, t ex ståldetaljer av corten och platsgjuten betong på mark.

Området är idag stört av trafikbuller från motorvägen och järnvägen. En förutsättning för att skapa en attraktiv miljö är att bullerskydd utförs som dämpar detta buller. För att öka tillgängligheten till parken behövs nya broar som binder samman både längs ån och tvärs över ån. En ny bro längs med ån föreslås binda ihop Åpromenaden

i nord-sydlig riktning där Mölndalsån rinner alldeles intill järnvägen.

Ungefär i Berghemsgatans förlängning, på gränsen mellan Bilia Group och EFG, föreslås en ny gång- och cykelbro över motorväg/järnväg som landar vid Sörgärdesgatan på den östra sidan av dalgången. Bron kopplar samman naturområden på Safjället via Krokslättis fabriker med Lackarebäck och dess naturområden. Denna bro bör kunna kombineras med en koppling över ån mellan Krokslättis fabriker och Ruderatparken på samma ställe. En bro med en avtagsväg ned till parken. Bron delar upp sig och den ena delen får sväva i trädkronorna över och förbi Ruderatparken och vidare över motorvägen, medan den andra brodelen svänger ned mot parken innan man har kommit upp på alltför höga höjder.

Även i ruderatparkens södra ände bör det anläggas en gångbro över ån.

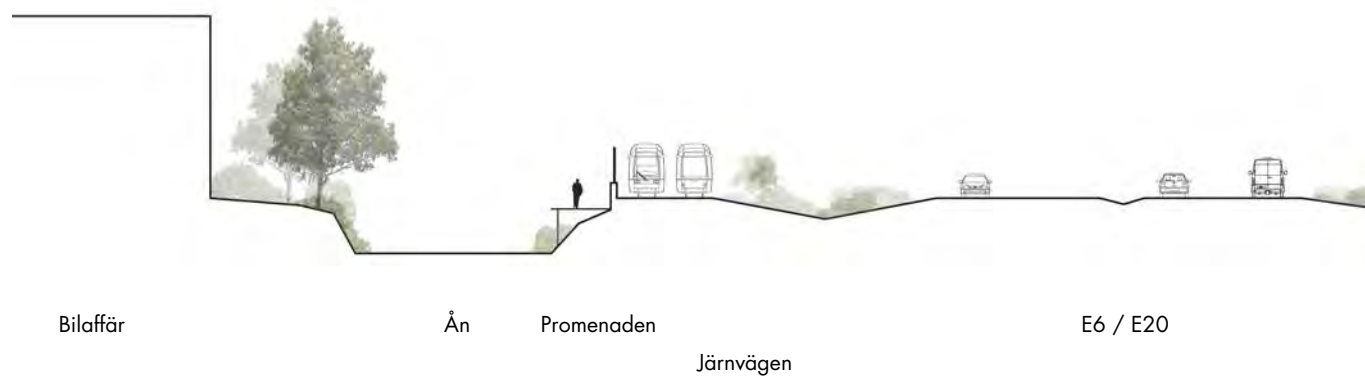
I ruderatparken växer Åpromenaden till ett system av gångar som ramar in växtligheten och skapar ordning i det vilda.

Norrut under Flöjelbergsbron övergår ruderatparken till en ungdomsaktivitetspark med exempelvis streetskate, parkour, streetbasket, street art mm. Här kan även finnas en central mötesplats med informella sittplatser och t ex hängmattor och studs mattor. Intill åpromenaden finns det också möjlighet att komma nära vattnet, kanske fiska...

SEKTION 1:500

Vid passagen där ån går ända fram till järnvägen.

NORRA ÅGATANS PROMENAD

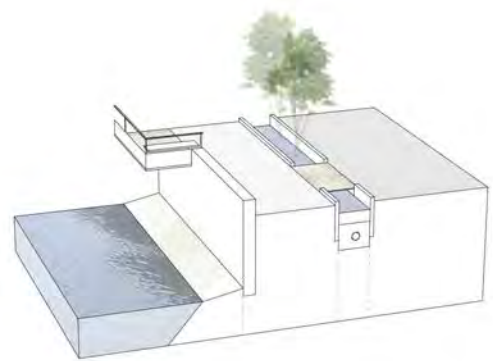
Längs Norra Ågatan omges Mölnålsån åter av bebyggelse på båda sidor. Trafiken är sparsam vilket ger området en lugn karaktär. Dagens gatubredd är ca 6 m (plus trottoarer) vilket bör vara tillräckligt. Det är ganska trångt om utrymme närmast ån så för att skapa utrymme för promenadstråket krävs att gatan flyttas något österut (minst 2 m). Tvärparkeringar kan ändras till längsparkeringar för att spara utrymme framför husen på andra sidan av gatan. En omstrukturering av gata och parkeringsytor ger möjlighet till en trevligare gatumiljö.

Stråket längs ån följer åkanten med partier med vegetation växelvis mot gatan och växelvis mot vattnet så att gångytan får en viss krokighet.

Översvämningsskydd utnyttjas som en del av gestaltningen och/eller integreras i en ny lösning. Överkant på stålspont kan med fördel försees med en avtäckning som kan fungera som sittyta. Ibland kan en "balkong" på en kortare eller längre sträcka bredda stråket och bryta igenom översvämningsskydd för att öppna sig ut över vattnet. Någon skyddad sittplats ordnas vid vattnet.

En ny bro föreslås för att skapa bättre tillgänglighet mellan de båda sidorna av ån till förmån för besökare och arbetande i området. Det är viktigt att öppna en väg till ån och Ruderatparken för boende i framtida bostäder precis invändigt Safjällets fot.

Vid en utveckling av den västra sidan av ån bör strandkanten göras grönare och medge passage. Möjligheten till att byta strandsida på promenaden mellan ett par broar är värdefull.

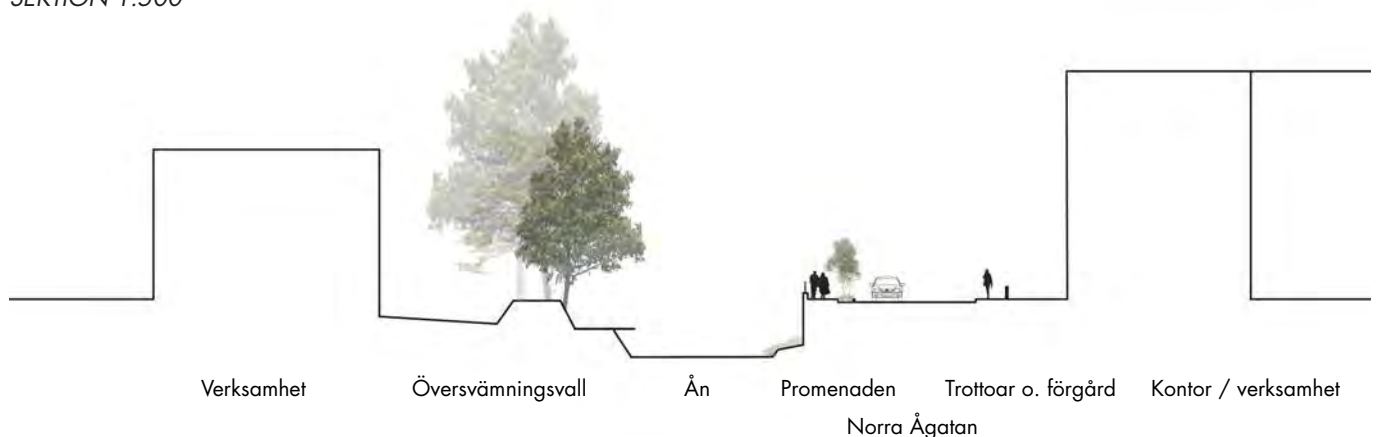

PRINCIPSEKTION - KANALPROMENAD

PRINCIPSEKTION - VÄXELVIS PLANTERING

SEKTION 1:500

NORRA STRANDSTRÅKET

Årummet längs Ågatan är relativt grönt redan idag med stor andel naturliga vegetationsklädda slanter ned mot ån. Bredden på det gröna bältet som omger ån varierar men då det är som bredast finns det plats att göra en liten fickpark eller plats invid ån.

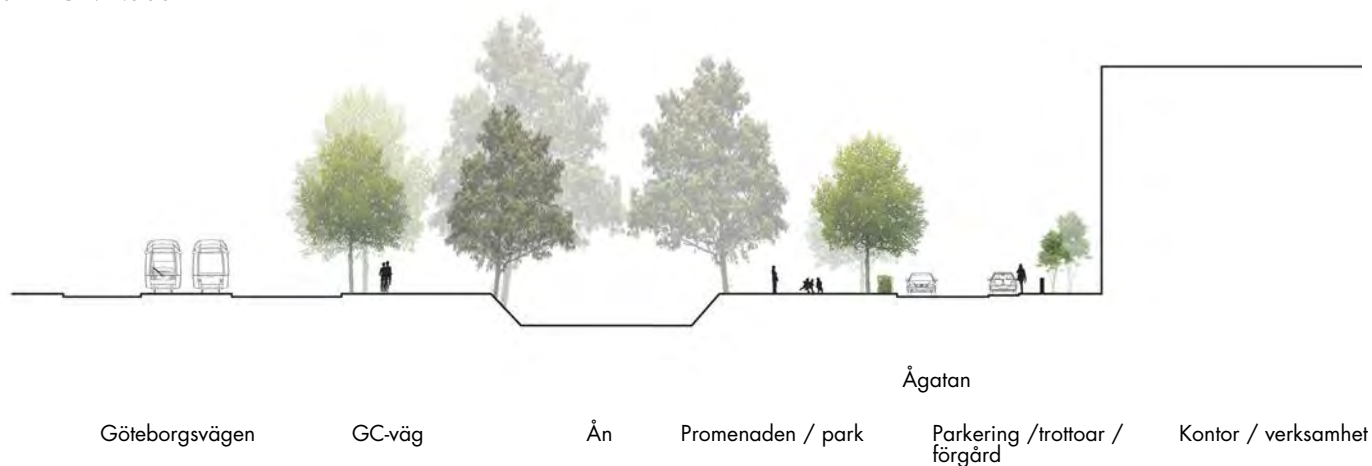
Här kan olika ekologiska stationer utefter ån skapa platser med intressant innehåll samtidigt som biologisk mångfald underlättas. Insektshotell, fågelholkar, fjärilsrestauranger, bikupor etc kan bli pedagogiska inslag som förhöjer upplevelsen av park och natur.

Gatan smalnas av till 6 meter plus eventuella trottoarer. Då stråket lämnar trottoarkanten och svänger av mot ån kan även trottoaren lämna plats för det gröna.

Det gröna är helst inte bara klippta gräsmattor utan en bred palett av växter som bildar ett frodigare parkrum med större biologisk mångfald.

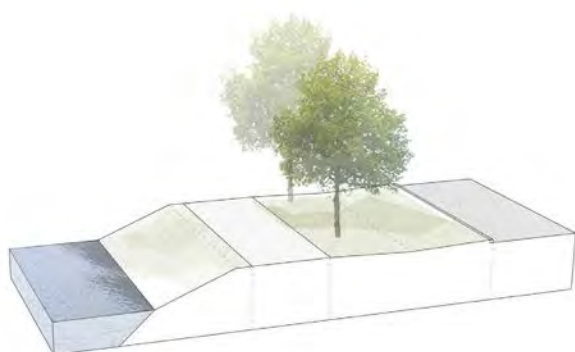
Det är angeläget att få in vegetation även på den bortre sidan av Ågatan sett från ån. Grön förgårdsmark eller trädplantering och häck längs trottoarkanten skapar ett lugnare grönt sammanhang i fonden när man rör sig längs ån. Parkremsan upplevs större än den är om även gaturummet kan räknas in.

SEKTION 1:500

Vy längs Ågatan söderut. Här blir årummet bredare så promenaden får lämna väggkanten och slingra sig fram närmare ån. På några platser finns ekostationer som både kan väcka intresse och utgöra ett spännande tillägg i parkmiljön. Gatan är avsmalnad men där finns en trottoar på andra sidan också.

PRINCIPSEKTION - PARKPROMENAD

PRINCIPSEKTION - TRAPPA TILL VATTENNIVÅN

SJUKHUSPARKEN

Vid Mölndals sjukhus skapas en tydlig tvärpark som kopplar samman flera målpunkter och stråk.

Ett nytt parkeringshus för sjukhuset uppförs på den östra sidan av ån. Här kommer sjukhusets personal och besökare parkera bilen och promenera över till andra sidan ån. Intill parkeringshuset finns även en gång- och cykelbro som går över till den östra sidan av dalgången. Detta är en av de få möjligheter som finns att korsa trafikbarriären som utgörs av motorväg och järnväg.

Detta ger ett ökat behov av en tydlig tvärkoppling mellan sjukhuset och parkeringshuset. En ny bro över Mölndalsån ersätter den befintliga i ett nytt läge i linje med övergångsstället över Göteborgsvägen. Bron ges en egen identitetsskapande utformning.

Ett större flöde av människor genom området skapar förutsättningar för en livligare plats eller en fickpark. Trädäck som trappar ned och synliggör vattnet skapar en skön plats vid ån. I anslutning till parkeringshuset och cykelbron kan en mindre fickpark med urbanare karaktär anläggas.

Längs den västra sidan av ån där det finns lite mer utrymme föreslås en grönare fickpark. Denna kan bli en del av en längre eller kortare promenadslänga längs ån om en befintlig bro iordningställs något längre norrut.

Parkmiljön kring ån kan bli en tillgång för sjukhuset då man kan ta en promenad dit för att få ett avbrott i sjukhusvistelsen. Sjukhusparken blir också en viktig nod och en målpunkt i sig själv utefter åpromenaden.

Översikt över sjukhusparken med gröna parkrum längs ån och mer urban karaktär på tvärs vid bron.

Sjukhusparken föreslås få en utformning som tydligt kopplar samman sjukhuset med årummet och andra sidan av ån.

SÖDRA STRANDSTRÅKET / STADSHUSPROMENADEN

Södra strandstråket fortsätter med liknande miljö och principer som Norra strandstråket, dock är det bitvis något smalare och fungerar mest som en promenad. Det finns dock ett par bredare partier där man kan skapa en liten plats vid vattnet eller få plats med en ekostation eller någon annan attraktion som aktiverar platsen och gör promenaden mer innehållsrik. Möjligheten att röra sig ut på en avsats ut i vattnet eller i strandvegetationen kan vara det som skapar parkkänslan. Regnträdgårdar eller andra planteringar kan skapa en visuell buffertzona mot gatan.

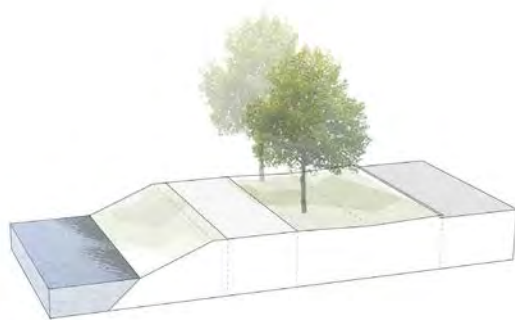
Ågatan smalnas av till 6 meter plus trottoar. Även här är det angeläget att få in vegetation även på den östra sidan av Ågatan. Grön förgårdsmark eller trädplantering och häck längs trottoarkanten skapar ett lugnare grönt sammanhang i fonden när man rör sig längs ån. Parkremsan upplevs större än den är om även gaturummet kan räknas in i parken.

Närmast till Stadshuset föreslås en ny identitetsskapande bro som annonserar entrén till Mölndals innerstad och till åpromenaden. Denna nya bro kopplar ihop parkeringsplatsen vid motorvägen och Stadshuset. Parkeringen och motorvägen behöver här skärmas av både visuellt och ljudmässigt för att skapa en trevligare parkmiljö kring ån.

När man kommer till Mölndals innerstad är skyltningen extra viktig för den som vill följa ån eller hitta ett trevligt promenadstråk genom centrum.

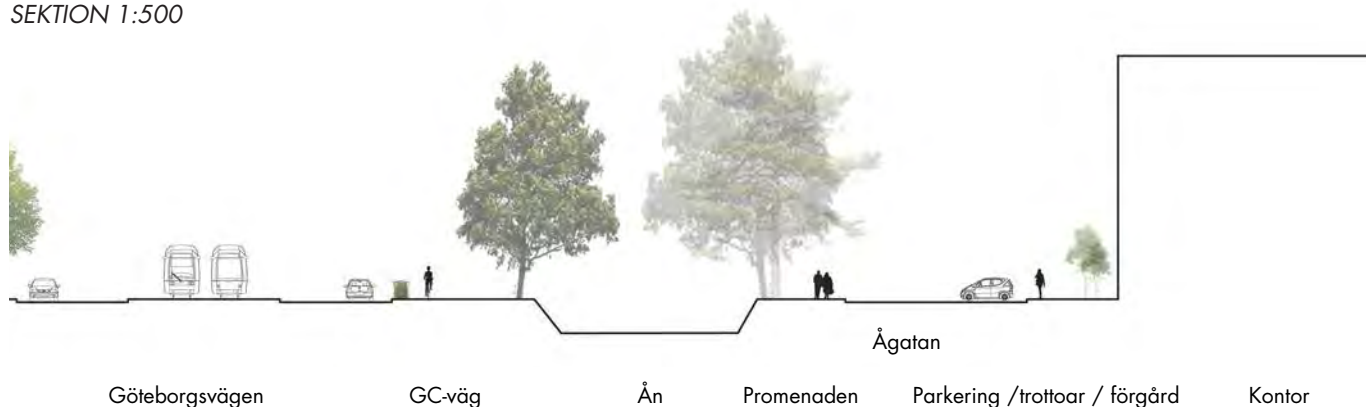

PRINCIPSEKTION - TRAPPA TILL VATTENNIVÅN

PRINCIPSEKTION - PARKPROMENAD

SEKTION 1:500

VATTENPARKEN

Söder om Mölndals bro vill vi åter få se Mölndalsån. Den nuvarande kulverteringen öppnas så att ån kommer i dagen igen. Den nya åfåran kan vara i form av en kanal eller med gröna kanter. Eventuellt kan en del av vattnet avledas till en ny åfåra medan resten får rinna i befintlig kulvert som får vara kvar.

Det nya parklandskapet kring en öppen å binder samman det böljande gräslandskapet kring Mölndals bro med de mer naturlika parkdelarna söder om Baazgatan. Istället för att röra sig längs Gamla Kungsbackavägen kan man välja att promenera genom parken längs ån.

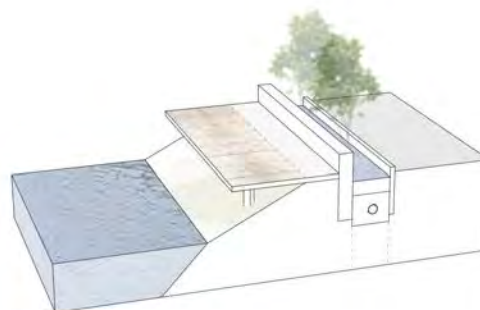
Med en något nedsänkt marknivå vid åkanten så kan man komma närmare vattnet. En mer skyddad miljö kan då också skapas, med minskat buller och visuella störningar från omgivande trafik. De lägre delarna kan få översvämmas vid högt vattenstånd - det blir en del av vattenparken. 'Stepping stones' och grunda småkanaler med olika djup kan lyfta känslan av vatten upp från själva ån och in i parken. Vattenlek som inspirerats av Mölndalsåns kraft uppströms blir en attraktion för både barn och vuxna.

Området skyddas från buller som kommer från motorvägen. Bullerskydd kan utföras med genomsiktliga skärmar liknande befintliga bullerskydd i Mölndals centrum eller med vegetationsklädd sida mot parkrummet längs ån. Nya byggnader som placeras nära motorvägen kan också

fungera som bullerskydd. Dock innebär det att utrymmet för parkmiljö begränsas avsevärt.

I Baazgatans förlängning skapas en koppling för gång- och cykeltrafik till det nya bostadsområdet Forsåker i form av minst en bro över Mölndalsån, E6/E20 och järnvägen.

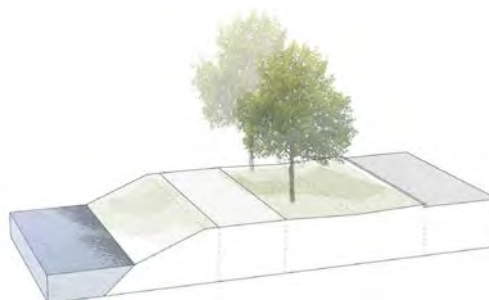
Åpromenaden delar här upp sig och en del passerar under bron och vidare söderut längs ån till Bäverparken. En annan del tar en genväg över den nya bron till Forsåker för att fortsätta följa ån där och vidare uppströms till Kvarnbyn. Från parkstråket bör man enkelt kunna ta sig upp på bron via tillgänglighetsanpassad ramp eller trappa.

PRINCIPSEKTION - SMAL ÅKANT

PRINCIPSEKTION - URBAN TRAPPA

PRINCIPSEKTION - PARKPROMENAD

Vattenparken kan bli en blågrön oas alldeles intill Mölndals centrum. En plats för en promenad, glass eller lunchmacka vid ån. Vattenlek för barnen tar upp vattenkraftstemat från Kvarnbyn en bit uppströms.

BÄVERPARKEN

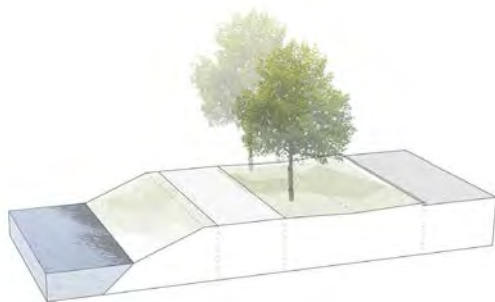

Här börjar årummet bli mindre urbant och mer naturligt igen. I dungen mellan Mölndalsån och motorvägen har bäver setts hålla till. Där får bävern en tillflyktsort och vi får något spännande att titta efter när vi promenerar förbi. Det är spännande med en bäverpark mitt i staden, tycker nog både barn och vuxna. Gångstråket följer här Mölndalsån på nära håll så man kan se var som pågår i och omkring vattnet.

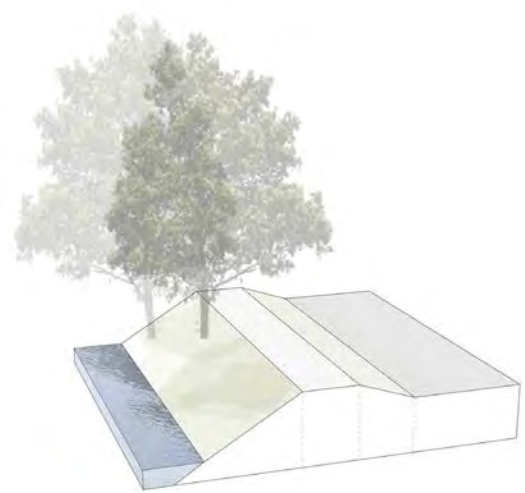
Kring Gamla Kungsbackavägen och mellan vägen och ån finns stora partier med klippt gräs och få träd. Mer omfattande trädplanteringar, både som gatuträd längs vägen och mer fritt växande träd i parken, skulle på sikt kunna ge en mer skyddad parkmiljö med bättre lokalklimat och en grönare upplevelse av årummet. Låga buskar och häckar dämpar ljudet från bildäck och skapar en mer

varierad växtlighet. I området mellan ån och motorvägen får bäverns favoritträd växa så att bävern nöjer sig med dem om aptiten blir stor.

Några skyddade sittplatser och picnicplatser finns längs vägen. Ett väderskydd med infoplatser om åns djurliv kan kompletteras med några pedagogiska ekostationer. Det är angeläget att bullerskydd och naturlika planteringar skärmar av både själva bullret och upplevelsen av trafiken.

PRINCIPSEKTION - PARKPROMENAD

PRINCIPSEKTION - VALLPROMENAD

